EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 6. 9. 2023
COM(2023) 512 final

2023/0311 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím

(Text s významom pre EHP)

{SEC(2023) 305 final} - {SWD(2023) 289 final} - {SWD(2023) 290 final} -
{SWD(2023) 291 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Európska únia (ďalej len „EÚ“) je založená na hodnotách ľudskej dôstojnosti, slobody a dodržiavania ľudských práv, pričom je odhodlaná bojovať proti diskriminácii, a to aj z dôvodu zdravotného postihnutia, ako sa to stanovuje v Zmluve o Európskej únii, v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a v Charte základných práv (ďalej len „charta“).

Právo občanov EÚ voľne sa pohybovať a zdržiavať v rámci Európskej únie je jedným z najväčších úspechov EÚ a dôležitou hnacou silou jej hospodárstva.

EÚ a všetky jej členské štáty sú zmluvnými stranami Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „UNCRPD“). Účelom dohovoru UNCRPD je presadzovať, chrániť a zabezpečovať plné a rovnaké uplatňovanie všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich prirodzenej dôstojnosti. Dohovor UNCRPD obsahuje povinnosť štátov, ktoré sú jeho zmluvnými stranami, uznávať práva osôb so zdravotným postihnutím na slobodu pohybu, a to na rovnakom základe s ostatnými. Štáty, ktoré sú jeho zmluvnými stranami, musia takisto prijať účinné opatrenia na zabezpečenie osobnej mobility s čo najväčšou nezávislosťou osôb so zdravotným postihnutím, a to aj uľahčením takejto osobnej mobility osôb so zdravotným postihnutím takým spôsobom a v takom čase, aký si samy zvolia, a za prijateľné ceny.

V Európskom pilieri sociálnych práv vyhlásenom Európskym parlamentom, Radou a Európskou komisiou v Göteborgu 17. novembra 2017[1] sa stanovuje, že každý má bez ohľadu na zdravotné postihnutie právo na rovnaké zaobchádzanie a rovnosť príležitostí, pokiaľ ide o prístup k tovaru a službám dostupným pre verejnosť (zásada 3). Okrem toho sa v Európskom pilieri sociálnych práv uznáva, že osoby so zdravotným postihnutím majú právo na služby, ktoré im umožnia zapojiť sa do života spoločnosti (zásada 17). V akčnom pláne na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv sa uvádzajú významné prekážky, ktorým osoby so zdravotným postihnutím stále čelia a ktoré sa podrobnejšie riešia v stratégii v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030.

Osobám so zdravotným postihnutím, ktorých postavenie posudzujú a uznávajú príslušné orgány členského štátu, sa často priznávajú osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie pri prístupe k rôznym službám, aktivitám a zariadeniam, a to aj vtedy, ak sa v danom členskom štáte poskytujú bezodplatne, čo platí bez ohľadu na to, či ich poskytujú subjekty verejného sektora alebo súkromní prevádzkovatelia, alebo či sa poskytujú na základe vnútroštátnych alebo miestnych pravidiel/zákonných povinností, pričom sa často poskytujú na dobrovoľnom základe (najmä súkromnými prevádzkovateľmi).

Najčastejšie sa osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie ponúkajú alebo poskytujú v rámci verejnej a súkromnej dopravy, parkovacích miest, kultúrnych podujatí (napr. múzeí), centier voľného času a športových centier alebo služieb, zábavných parkov a cestovného ruchu. Môžu spočívať v bezplatnom vstupe, zľavách na tarifách, platbách alebo užívateľských poplatkoch za spoplatnené cesty/mosty/tunely, v prednostnom vstupe, osobnej asistencii, podpore (napríklad prístup k materiálom v Braillovom písme, k audiosprievodcom), v poskytovaní pomôcok, rozšírených alebo vyhradených (parkovacích)

[1] Medziinštitucionálne vyhlásenie európskeho piliera sociálnych práv (Ú. v. EÚ C 428, 13.12.2017, s. 10).

miestach[2]. Pokiaľ ide o verejnú dopravu, osobní asistenti alebo iné osoby sprevádzajúce osoby alebo asistujúce osobám so zdravotným postihnutím môžu cestovať bezplatne alebo byť usadené tak, aby to bolo praktické pre osobu so zdravotným postihnutím alebo pre osobu so zníženou pohyblivosťou[3]. Preferenčné zaobchádzanie a osobitné podmienky sa ponúkajú aj pri prístupe k aktivitám alebo zariadeniam, ktoré sa poskytujú bezodplatne.

Osoby so zdravotným postihnutím uznaným v členskom štáte bydliska cestujúce do iného členského štátu sa však môžu stretávať s ťažkosťami pri prístupe k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu ponúkanému alebo poskytovanému v členskom štáte, ktorý navštívia, a to často v dôsledku neuznania ich preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo potvrdenia o zdravotnom postihnutí, ktoré im vydal členský štát bydliska.

Okrem fyzických a iných prekážok pri prístupe na verejné aj súkromné miesta sú kľúčovým faktorom, ktorý mnohé osoby so zdravotným postihnutím odrádza od cestovania[4], vysoké cestovné náklady, pretože tieto osoby majú aj osobitné potreby, v dôsledku ktorých sú ich cestovné náklady vyššie ako v prípade osôb bez zdravotného postihnutia[5]. V prieskume Eurostatu, ktorý sa týkal osôb nezúčastňujúcich sa na cestovnom ruchu, sa potvrdilo, že hlavným dôvodom, pre ktorý obyvatelia vo všeobecnosti necestujú, je nedostatok financií, čo znamená, že 44,83 % celkovej populácie sa v roku 2019 nezúčastnilo na cestovnom ruchu z „finančných dôvodov“[6]. Osoby so zdravotným postihnutím sú vystavené vyššiemu riziku chudoby ako osoby bez zdravotného postihnutia. Na úrovni EÚ čelilo v roku 2021 riziku chudoby približne 21,1 % osôb so zdravotným postihnutím vo veku nad 16 rokov, pričom spomedzi osôb bez zdravotného postihnutia to bolo 14,9 %. Percentuálna hodnota za všetky osoby vo veku nad 16 rokov bola na úrovni 16,4 %.

Právna neistota a možné dodatočné náklady môžu ovplyvniť možnosti osôb so zdravotným postihnutím pri plnom a účinnom uplatňovaní svojich práv na voľný pohyb.

Ďalej platí, že pre mnohé osoby so zdravotným postihnutím je osobná automobilová doprava najlepšou alebo jedinou možnosťou, ako sa samostatne premiestňovať. Možnosť parkovať čo najbližšie k cieľu a dostupnosť vyhradených alebo rozšírených parkovacích miest pre osoby so zdravotným postihnutím je nevyhnutným predpokladom podpory ich autonómie a uľahčuje im uplatňovanie práv na voľný pohyb. Európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím bol zavedený v odporúčaní Rady, ktorým sa v roku 1998 ustanovil štandardizovaný spoločný európsky vzor/formát[7], pričom patrí k najviditeľnejším

---

2 Ďalšie príklady pozri v prílohe 6.4 Zmapovanie služieb poskytujúcich preferenčné podmienky v EÚ, posúdenie vplyvu [SWD(2023) 289].

3 Pozri napríklad článok 23 ods. 1 písm. a) a b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/782 z 29. apríla 2021 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave (Ú. v. EÚ L 172, 17.5.2021, s. 1).

4 Zistenia zo záverečnej správy vypracovanej na základe prieskumu zameraného na organizácie občianskej spoločnosti na úrovni EÚ; Shaw a Coles, *Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey* (Zdravotné postihnutie, dovolenky a odvetvie cestovného ruchu v Spojenom kráľovstve: predbežný prieskum), 25(3) Tourism Management (2004), s. 397 – 403; Eugénia Lima Devile a Andreia Antunes Moura (2021), *Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process* (Cestovanie ľudí s telesným postihnutím: prekážky a vplyvy pri rozhodovaní).

5 McKercher a Darcy (2018), *Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities* (Rekonceptualizácia prekážok cestovania v prípade ľudí so zdravotným postihnutím), Tourism Management Perspectives, s. 59 – 66.

6 Databáza Eurostatu, tour_dem_npsex. K dispozícii na stránke: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tour_dem_npsex/default/table?lang=en. Posledné dostupné informácie sú za rok 2019.

7 Odporúčanie Rady zo 4. júna 1998 o parkovacích preukazoch pre osoby so zdravotným postihnutím (98/376/ES) (Ú. v. ES L 167, 12.6.1998, s. 25), upravené odporúčaním Rady z 3. marca 2008 z dôvodu

a najvýznamnejším úspechom politiky EÚ v oblasti zdravotného postihnutia. Vo veľkej miere sa využíva vo všetkých členských štátoch. Držitelia preukazov napriek tomu čelia ťažkostiam pri využívaní štandardizovaného európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím vydaného podľa vzoru, akými sú neistota súvisiaca s poskytovanými právami a obmedzené uznávanie preukazu pri ceste do iných členských štátov vrátane ukladania pokút dokonca aj pri predložení európskeho parkovacieho preukazu alebo jeho vystavení na viditeľnom mieste. Okrem toho rozdiely vo formáte, podobe a realizácii koncepcie európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím medzi členskými štátmi bránia jej používaniu a zvyšujú (právnu) neistotu a spôsobujú riziko falšovania alebo podvodov, ako aj problémy s jej presadzovaním[8].

Preto sa v tejto iniciatíve zavádzajú rámec, pravidlá a spoločné podmienky vrátane spoločného štandardizovaného vzoru európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, ktorý je dokladom o uznanom postavení osoby so zdravotným postihnutím, a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorý je dokladom o ich uznanom práve na parkovacie podmienky a vybavenie vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím (ďalej len „parkovacie práva“). Cieľom iniciatívy je na rovnakom základe a za rovnakých podmienok podporiť prístup držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím vo všetkých členských štátoch k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu v oblasti služieb, aktivít a zariadení, a to aj vtedy, keď sa poskytujú bezodplatne, a takisto k parkovacím podmienkam a vybaveniu.

Vzájomné uznávanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím by malo osobám so zdravotným postihnutím pri ceste do iného členského štátu alebo pri jeho návšteve uľahčiť a zaručiť uplatňovanie práv na získanie a využívanie osobitných podmienok a/alebo preferenčného zaobchádzania ponúkaného súkromnými prevádzkovateľmi alebo subjektmi verejného sektora pri prístupe k službám, aktivitám alebo zariadeniam, a to aj vtedy, keď sa poskytujú bezodplatne, ako aj prístup k parkovacím podmienkam a vybaveniu vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím bez diskriminácie na základe štátnej príslušnosti alebo miesta pobytu a na rovnakom základe a za rovnakých podmienok, aké sa poskytujú na základe vnútroštátnych potvrdení, preukazov osôb so zdravotným postihnutím alebo iných formálnych dokumentov vydaných príslušnými orgánmi hostiteľskej krajiny, ktorými sa uznáva ich postavenie osoby so zdravotným postihnutím.

Zavedenie rámca pravidiel a spoločných podmienok pre európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a pre európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím prispeje k účinnejšiemu a inkluzívnejšiemu zapojeniu osôb so zdravotným postihnutím do života spoločnosti a k ich zaradeniu do spoločnosti.

Návrh na zavedenie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím je jednou z hlavných iniciatív stratégie v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030[9]:

„Komisia navrhne vytvorenie európskeho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím do konca roku 2023 s cieľom, aby bol uznávaný vo všetkých členských štátoch. Bude vychádzať zo skúseností z prebiehajúceho

---

pristúpenia Bulharskej republiky, Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Rumunska, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky (Ú. v. EÚ L 63, 7.3.2008, s. 43).

8 Ďalšie informácie pozri v prílohe 6.3 Analýza realizácie európskych parkovacích preukazov pre osoby so zdravotným postihnutím, posúdenie vplyvu [SWD(2023) 289].

9 COM(2021) 101.

pilotného projektu preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím v ôsmich členských štátoch a z európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím.“

Zámer predložiť návrh európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím bol stanovený aj v oznámení o Konferencii o budúcnosti Európy *Meniť víziu na konkrétne kroky*[10] a predsedníčka von der Leyenová ho uviedla vo svojej správe o stave Únie 2022[11]. Iniciatíva je súčasťou ročného pracovného programu Komisie na rok 2023 *Neochvejná a jednotná Únia*[12].

Európsky parlament vyzval na zavedenie tohto preukazu v troch uzneseniach. V uznesení z 18. júna 2020 o európskej stratégii pre oblasť zdravotného postihnutia na obdobie po roku 2020[13] žiada Komisiu, aby rozšírila existujúci pilotný projekt preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím a zabezpečila plné uznávanie európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím vo všetkých členských štátoch. Európsky parlament privítal plán na predloženie iniciatívy týkajúcej sa uznávania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím vo všetkých členských štátoch s cieľom rozšíriť pilotné projekty týkajúce sa preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím a vzorového európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím vo svojom uznesení zo 7. októbra 2021 o ochrane osôb so zdravotným postihnutím prostredníctvom petícií[14]. V uznesení z 13. decembra 2022 za rovnaké práva pre osoby so zdravotným postihnutím[15] obhajoval právne záväznú a ambicióznu iniciatívu týkajúcu sa celého radu rôznych oblastí, nielen oblasti kultúry, voľného času a športu.

Európsky hospodársky a sociálny výbor takisto prijal podporné prieskumné stanovisko[16] týkajúce sa európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, pričom v prípade európskeho parkovacieho preukazu uznal význam aktualizácie právnych predpisov, ktorými sa harmonizujú jeho charakteristické vlastnosti, postupy jeho vydávania a jeho fungovanie.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Iniciatíva vychádza z dvoch existujúcich nástrojov.

V prípade európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím návrh vychádza z príbuzného **pilotného projektu**, ktorého rozsah pôsobnosti sa rozširuje na všetky členské štáty a zahŕňa viacero rôznych oblastí politiky, a to okrem služieb aj aktivity a zariadenia vrátane tých, ktoré sa poskytujú bezodplatne. Pilotný projekt sa dobrovoľne realizoval v rokoch 2016 – 2018 v ôsmich členských štátoch (Belgicko, Cyprus, Estónsko, Fínsko, Taliansko, Malta, Rumunsko a Slovinsko) a zostal zavedený aj po skončení projektu. V rámci pilotného projektu sa poskytol spoločný formát preukazu na vzájomné dobrovoľné uznávanie postavenia osôb so zdravotným postihnutím v ôsmich zúčastnených členských štátoch (v súlade s ich príslušnými vnútroštátnymi kritériami, pravidlami, praxou a postupmi oprávnenosti) na účely prístupu k výhodám a službám v oblastiach kultúry, voľného času, športu a v niektorých krajinách aj dopravy[17] pri ceste do niektorej z účastníckych krajín. Vnútroštátni poskytovatelia služieb v týchto sektoroch sa mohli dobrovoľne zapojiť do systému týkajúceho sa preukazu. Balík výhod poskytovaných v jednotlivých členských štátoch závisel od počtu a druhu zúčastňujúcich sa poskytovateľov služieb. Po zapojení sa do systému týkajúceho sa preukazu boli poskytovatelia služieb povinní ponúkať tie isté výhody,

10 COM(2022) 404 final, 17.6.2022, bod 5 prílohy Hodnoty a práva, právny štát a bezpečnosť.
11 Správa o stave Únie 2022, vyhlásenie o zámere, 14. septembra 2022.
12 COM(2022) 548 final, 18.10.2022, bod 43 prílohy 1 v časti Nový impulz pre európsku demokraciu.
13 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0156_SK.html.
14 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0414_SK.pdf.
15 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0435_SK.html.
16 SOC/765, 27.4.2024.
17 Súkromná doprava (CY, FI a MT) alebo verejná doprava (FI a SI).

aké poskytovali svojim štátnym príslušníkom so zdravotným postihnutím, aj držiteľom preukazov z iných zúčastnených členských štátov. Členské štáty museli viesť záznamy o službách, ktoré sa zapojili do systému, a pravidelne ich aktualizovať.

Pilotný projekt EÚ jednoznačne preukázal výhody pre osoby so zdravotným postihnutím pri prístupe k službám v oblastiach kultúry, voľného času, športu a v niektorých prípadoch aj dopravy a pri podpore ich krátkodobého cezhraničného pohybu v EÚ. Okrem toho sa v štúdii z roku 2021, v ktorej sa posudzovalo vykonávanie pilotnej akcie týkajúcej sa preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím a s ním súvisiacich výhod[18], potvrdila pridaná hodnota EÚ v prípade preukazu a dospelo k záveru, že existuje potenciál na akciu širšieho rozsahu.

Na rozdiel od pilotného projektu [v ktorom sa uvádzali štyri sektory a ktorý obsahoval (vnútroštátne) vypracované zoznamy „zúčastnených poskytovateľov“ vo verejnej databáze] má legislatívny návrh iný východiskový princíp/logiku. Keďže sa v legislatívnom návrhu zabezpečuje vzájomné uznávanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím vo všetkých členských štátoch, jeho cieľom je na rovnakom základe a za rovnakých podmienok poskytnúť držiteľom preukazov cestujúcim do iného členského štátu alebo navštevujúcim iný členský štát prístup k existujúcim osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu pri najrôznejších službách, aktivitách a zariadeniach, a to aj vtedy, ak sa poskytujú bezodplatne. Týmto prístupom by sa malo významne zmierniť administratívne zaťaženie členských štátov z pilotného projektu súvisiace s potrebou viesť a aktualizovať databázy poskytovateľov služieb, ktorí uznávajú európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím.

V prípade európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím sa v iniciatíve nahrádza systém zavedený odporúčaním Rady 98/376/ES[19], v ktorom sa stanovuje dobrovoľný európsky vzor parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a uľahčuje uznávanie parkovacieho preukazu vo všetkých členských štátoch. Rôzne vnútroštátne dodatky alebo odchýlky od odporúčaného vzoru viedli k rozšíreniu rôznych preukazov[20], čo bránilo ich cezhraničnému uznávaniu, ako aj prístupu osôb so zdravotným postihnutím k osobitným parkovacím podmienkam a vybaveniu vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi „miestnych“ parkovacích preukazov. Odporúčanie Rady okrem toho nebolo aktualizované tak, aby sa v ňom prihliadlo na vývoj v technológiách a digitalizácii, či aby pomáhalo členským štátom riešiť problémy s falšovaním preukazov a s nimi súvisiacimi podvodmi.

V návrhu sa budú uvádzať spoločné pravidlá a podmienky týkajúce sa vydávania európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a jeho spoločný vzor, ktorý majú používať všetky členské štáty a ktorým sa nahradia všetky rôznorodé existujúce vnútroštátne parkovacie preukazy.

S cieľom zaručiť rovnaké zaobchádzanie s občanmi EÚ má Komisia v úmysle predložiť samostatný právny akt, ktorým sa rozšíri rozsah pôsobnosti tohto návrhu na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa oprávnene zdržiavajú alebo majú oprávnený pobyt na

---

18 https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4adbe538-0a02-11ec-b5d3-01aa75ed71a1/language-en.

19 Odporúčanie Rady zo 4. júna 1998 o parkovacích preukazoch pre osoby so zdravotným postihnutím (98/376/ES) (Ú. v. ES L 167, 12.6.1998, s. 25), upravené odporúčaním Rady 2008/205/ES z dôvodu pristúpenia Bulharskej republiky, Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Rumunska, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky (Ú. v. EÚ L 63, 7.3.2008, s. 43).

20 Ďalšie informácie pozri v prílohe 6.3 Analýza realizácie európskych parkovacích preukazov pre osoby so zdravotným postihnutím, posúdenie vplyvu [SWD(2023) 289].

území členského štátu a ktorí sú oprávnení cestovať do iných členských štátov v súlade s právom Únie.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Táto iniciatíva sa zameriava na zjednodušenie cestovania do iného členského štátu alebo návštevy iného členského štátu pre osoby so zdravotným postihnutím a na to, aby mohli tieto osoby využívať výhody dostupných osobitných podmienok a/alebo preferenčného zaobchádzania pri prístupe k službám, aktivitám a zariadeniam, a to aj vtedy, ak sa poskytujú bezodplatne, za rovnakých podmienok ako rezidenti so zdravotným postihnutím, čím sa im zabezpečí možnosť využívať ich práva na voľný pohyb v rámci EÚ.

Pokiaľ ide o služby zvyčajne poskytované za odplatu na vnútornom trhu, týmto návrhom sa dopĺňa smernica 2006/123 o službách na vnútornom trhu[21]. Okrem toho sa ním dopĺňa Európsky akt o prístupnosti (smernica 2019/882)[22] a smernica o prístupnosti webových sídel [smernica (EÚ) 2016/2102][23] s cieľom odstrániť prekážky vyplývajúce z nesúrodých požiadaviek na prístupnosť, ktoré existujú v členských štátoch, a zabrániť ich vzniku.

Návrhom sa dopĺňa a môže uľahčiť uplatňovanie právnych predpisov o právach cestujúcich, ktoré boli prijaté v rokoch 2004 až 2021 v súvislosti so štyrmi spôsobmi dopravy: leteckou, železničnou, vodnou a autobusovou a autokarovou[24]. V týchto právnych predpisoch sa cestujúcim so zdravotným postihnutím a zníženou pohyblivosťou zaručuje právo na nediskrimináciu pri prístupe k doprave, na bezplatnú pomoc v prípade potreby a úpravu služieb dopravy na základe ich osobitných potrieb, aby mohli ako každý iný občan využívať štyri spôsoby dopravy.

Iniciatíva je takisto v súlade s nedávnou smernicou (EÚ) 2022/362[25], v ktorej sa členským štátom umožňuje poskytovať zľavy na platbách alebo užívateľských poplatkoch za spoplatnené cesty/mosty/tunely, ako aj oslobodenie od povinnosti platiť takéto platby alebo užívateľské poplatky za akékoľvek vozidlo, ktoré používajú alebo vlastnia osoby so zdravotným postihnutím na spoplatnených cestách.

Návrhom sa rovnako podporí aj účinnejšie a inkluzívnejšie zapojenie osôb so zdravotným postihnutím do života spoločnosti, ako sa to predpokladá v dohovore UNCRPD, a prispeje k vykonávaniu programu OSN 2030 pre udržateľný rozvoj, keďže v jej cieli 8 sa vyzýva na prijatie politík, ktoré podporujú udržateľný cestovný ruch a miestnu kultúru; v cieli 10 ide o zníženie nerovnosti; a v cieli 11 o zaistenie prístupu k bezpečným, cenovo dostupným, bezbariérovým a udržateľným dopravným systémom pre všetkých.

Okrem toho sa v návrhu predkladá ďalší stavebný kameň širšej infraštruktúry európskych digitálnych certifikátov, ktorá vychádza zo skúseností s digitálnym COVID preukazom EÚ

---

21 Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 36.

22 Smernica (EÚ) 2019/882 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 150, 7.6.2019, s. 70).

23 Smernica (EÚ) 2016/2102 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora.

24 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 z 5. júla 2006 o právach zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou v leteckej doprave (Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 1). nariadenie (EÚ) č. 1177/2010 o právach cestujúcich v námornej a vnútrozemskej vodnej doprave, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2006/2004; nariadenie (EÚ) č. 181/2011 o právach cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 2006/2004, nariadenie (EÚ) 2021/782 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave (prepracované znenie). []

25 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/362 z 24. februára 2022, ktorou sa menia smernice 1999/62/ES, 1999/37/ES a (EÚ) 2019/520, pokiaľ ide o poplatky za používanie určitej dopravnej infraštruktúry vozidlami (Ú. v. EÚ L 69, 4.3.2022, s. 1).

a ktorá bude po prijatí navrhovaného revidovaného nariadenia prepojená s európskou peňaženkou európskej digitálnej identity.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Tento návrh má viaceré vzájomne súvisiace ciele týkajúce sa niekoľkých oblastí politiky, napríklad služieb, dopravy a práva na voľný pohyb. Preto je v rámci rôznych cieľov tejto iniciatívy najprimeranejšie a najvhodnejšie využiť rôzne právne základy.

Dôležitý je článok 53 ods. 1 a článok 62 ZFEÚ (týkajúce sa služieb, ktoré sa na vnútornom trhu bežne poskytujú za odplatu), keďže v návrhu sa držiteľom preukazov udelí právo na využívanie výhod vyplývajúcich z preferenčných podmienok/preferenčného zaobchádzania pri prístupe k službám, a to na rovnakom základe ako v prípade osôb so zdravotným postihnutím z navštíveného členského štátu.

Pre osobitné podmienky a preferenčné zaobchádzanie pri prístupe k službám v oblasti dopravy vrátane parkovacieho vybavenia predstavuje nevyhnutný právny základ článok 91 ZFEÚ. Okrem toho je tento článok dôležitý aj preto, lebo umožnil prijatie odporúčania Rady z roku 1998[26], ktorým sa vytvoril existujúci dobrovoľný systém parkovacieho preukazu EÚ, ktorý bude nahradený touto iniciatívou.

Zostávajúcim právnym základom pre osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie pri prístupe k aktivitám a zariadeniam, ktoré nepatria do kategórií „služieb“ v rámci ostatných uvedených právnych základov, a najmä pre aktivity a zariadenia, ktoré sa poskytujú bezodplatne, je článok 21 ods. 2 ZFEÚ, v ktorom sa Európskej únii poskytuje možnosť konať a prijímať ustanovenia na uľahčenie práva občanov EÚ na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov. Okrem toho rodinní príslušníci (bez ohľadu na štátnu príslušnosť) občana Únie, ktorý si uplatňuje svoje právo na voľný pohyb v súlade s pravidlami Únie, sa považujú za občanov Únie.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Tento návrh je v plnom súlade so zásadou subsidiarity. Rôzne vzájomne prepojené ciele tohto návrhu nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov samostatne, ale vzhľadom na rozsah a účinky opatrenia ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni EÚ. Preto je nevyhnutné prijať opatrenia na úrovni EÚ.

Zistené problémy majú cezhraničný rozmer, ktorý nemôžu vyriešiť členské štáty samostatne. Potreba opatrení na úrovni EÚ priamo súvisí s cezhraničným cestovaním a s tým súvisiacimi výzvami, ktorým čelia osoby so zdravotným postihnutím v EÚ, teda aj s potrebou zabezpečiť koordinovaný prístup členských štátov k uľahčeniu prístupu týchto osôb k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu na rovnakom základe a za rovnakých podmienok, aké majú držitelia preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo potvrdenia o zdravotnom postihnutí vydaného v navštívenej krajine.

Nekonanie na úrovni EÚ by pravdepodobne malo za následok, že členské štáty by prijímali odlišné systémy, čo by viedlo k pretrvávaniu ťažkostí s cezhraničným uznávaním preukazov osôb so zdravotným postihnutím a potvrdení o zdravotnom postihnutí, ako aj európskeho

[26] Odporúčanie Rady zo 4. júna 1998 o parkovacích preukazoch pre osoby so zdravotným postihnutím (98/376/ES) (Ú. v. ES L 167, 12.6.1998, s. 25), upravené odporúčaním Rady 2008/205/ES z dôvodu pristúpenia Bulharskej republiky, Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Rumunska, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky (Ú. v. EÚ L 63, 7.3.2008, s. 43).

parkovacieho preukazu. Ak by EÚ nezasiahla, súčasné rozdiely vo vnútroštátnych preukazoch osôb so zdravotným postihnutím a potvrdeniach o zdravotnom postihnutí by sa pravdepodobne ešte prehĺbili a rozdielne zaobchádzanie s osobami so zdravotným postihnutím v jednotlivých členských štátoch by pokračovalo alebo sa ešte zintenzívnilo, čo by malo nepriaznivý vplyv na ich prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu pri službách, aktivitách a zariadeniach, a to aj vtedy, ak sa poskytujú bezodplatne, a mohlo by negatívne vplývať na uplatňovanie ich práv na voľný pohyb.

Cieľom iniciatívy nie je harmonizovať kritériá oprávnenosti, podmienky ani postupy posudzovania na získanie postavenia osoby so zdravotným postihnutím v členskom štáte – to naďalej zostáva v právomoci členských štátov. Tento návrh preto nemá vplyv na právomoci členských štátov pri určovaní podmienok a postupov na posúdenie postavenia osoby so zdravotným postihnutím na účely vydania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, uznania práva na parkovacie podmienky a vybavenie vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím a vydanie potvrdenia o zdravotnom postihnutí, preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, prípadne akéhokoľvek iného formálneho dokumentu na miestnej, regionálnej či vnútroštátnej úrovni.

Ďalej sa návrh nedotýka vnútroštátnych právomocí pri stanovovaní toho, či osobám so zdravotným postihnutím, prípadne osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, poskytnúť osobitné výhody alebo preferenčné podmienky, ako napríklad bezplatný prístup, zľavy na tarifách alebo preferenčné zaobchádzanie. Takisto sa v návrhu neukladajú súkromným prevádzkovateľom či subjektom verejného sektora povinnosti týkajúce sa poskytovania preferenčných podmienok. Zabezpečuje sa ním len to, že ak sú udelené osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie, mali by byť dostupné na rovnakom základe a za rovnakých podmienok všetkým osobám so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, a že informácie o tom sú dostupné v prístupných formátoch na základe požiadaviek na prístupnosť pre služby stanovených v prílohe I k smernici 2019/882.

- **Proporcionalita**

Pokiaľ ide o zásadu proporcionality, forma a obsah návrhu nepresahujú ani neprekračujú to, čo je nevyhnutne potrebné a primerané na dosiahnutie jeho rôznych vzájomne prepojených cieľov.

Vo všeobecnosti sa stanovujú spoločné pravidlá a spoločný štandardizovaný formát/vzor pre oba preukazy. Vzhľadom na vnútroštátne rozdiely, okolnosti a prax sa posúdenie samotného postavenia osoby so zdravotným postihnutím, na základe ktorého sa stanovujú potrebné postupy vydávania preukazov a určujú osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie pre osoby so zdravotným postihnutím pri prístupe k službám, aktivitám a zariadeniam, a to aj tým, ktoré sa poskytujú bezodplatne, ponecháva na členské štáty, ak sa v práve Únie nestanovuje inak.

- **Výber nástroja**

V súlade s uvedenými právnymi základmi, najmä článkom 53 ods. 1 a článkom 62 v spojení s článkom 91 ZFEÚ a článkom 21 ods. 2 ZFEÚ, sa smernica považuje za vhodný, primeraný a účinný nástroj na plnenie rôznych vzájomne prepojených cieľov iniciatívy.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

V júli 2022 bola zriadená medziútvarová riadiaca skupina pre európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím, ktorá sa aktívne podieľala na príprave iniciatívy vrátane posúdenia jej vplyvu.

V súlade s usmerneniami pre lepšiu právnu reguláciu sa uskutočnili konzultácie s najrôznejšími medzinárodnými a vnútroštátnymi zainteresovanými stranami, ako aj so zainteresovanými stranami z EÚ, konkrétne s i) tými, ktoré boli do veci zapojené (napr. s vnútroštátnymi subjektmi verejného sektora, poskytovateľmi služieb, MVO); ii) potenciálnymi príjemcami európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím (napr. s osobami so zdravotným postihnutím, osobnými asistentmi); a iii) odborníkmi (napr. výskumníkmi, konzultantmi a poradcami, medzinárodnými organizáciami).

Konzultácie so zainteresovanými stranami zahŕňali: a) verejnú konzultáciu; b) strategické a c) cielené rozhovory; d) cielené online prieskumy; e) tri online semináre; f) šesť osobitných skupín s poskytovateľmi služieb z vybraných členských štátov a g) šesť prípadových štúdií. Zainteresované strany mohli zasielať svoje pripomienky aj v rámci h) výzvy Komisie na predkladanie podkladov[27].

Väčšinu konzultačných činností zorganizoval externý dodávateľ v rámci štúdie na podporu vypracovania posúdenia vplyvu. Komisia konzultovala aj s orgánmi členských štátov a organizáciami občianskej spoločnosti zastupujúcimi osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sú členmi platformy pre oblasť zdravotného postihnutia. Diskusie na zasadnutiach platformy a jej osobitnej podskupiny o európskom preukaze osoby so zdravotným postihnutím boli kľúčové na získanie spätnej väzby, ktorá poslúžila na vylepšenie návrhu.

- **Posúdenie vplyvu**

K návrhu iniciatívy Komisie, ktorým sa stanovujú rámec, pravidlá a podmienky vydávania a používania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, je priložená správa o posúdení vplyvu[28], ktorej návrh bol 21. júna 2023 predložený výboru pre kontrolu regulácie. Výbor pre kontrolu regulácie 19. júla 2023 uverejnil kladné stanovisko s výhradami. Správa o posúdení vplyvu bola revidovaná v súlade so zisteniami a s odporúčaniami výboru. Takisto sa riešili podrobnejšie technické pripomienky výboru pre kontrolu regulácie.

Návrh možností a rozhodnutie o zamietnutí určitých možností vychádza do veľkej miery zo skúseností získaných v rámci pilotného projektu preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím a vykonávania odporúčania Rady 98/376/ES zo 4. júna 1998 o parkovacích preukazoch pre osoby so zdravotným postihnutím, ako aj zo spätnej väzby získanej od zainteresovaných strán a členských štátov.

Možnosť zlúčenia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím do jedného preukazu sa zvážila, ale bola zamietnutá v dôsledku nedostatočnej praktickej a technickej uskutočniteľnosti[29]. Na

---

[27] Ďalšie podrobnosti pozri v súhrnnej správe o konzultáciách so zainteresovanými stranami, príloha 2 k správe o posúdeniu vplyvu [SWD (2023) 289].

[28] SWD (2023) 289.

[29] Pri možnosti zlúčenia európskeho parkovacieho preukazu s novým európskym preukazom osoby so zdravotným postihnutím sa názory líšia. Členské štáty a aj organizácie občianskej spoločnosti

každý z týchto dvoch preukazov sa vzťahujú iné kritériá oprávnenosti, postupy vydávania, majú iný rozsah pôsobnosti a používajú sa na iné účely. Nie všetci držitelia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím by boli držiteľmi európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím. Konzultované zainteresované strany poukázali na to, že zlúčením preukazov by sa obmedzila možnosť osôb so zdravotným postihnutím používať oba preukazy súčasne. V praxi sa európsky parkovací preukaz zvyčajne nechá vystavený vo vozidle, zatiaľ čo európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím bude musieť mať jeho držiteľ pri sebe. Zainteresované strany preto usúdili, že by sa mali ponechať dva rôzne preukazy.

Pri posudzovaní sa zvážili možnosti politiky zamerané na uľahčenie vzájomného uznávania postavenia osoby so zdravotným postihnutím v EÚ, pokiaľ ide o prístup k službám pri návšteve iného členského štátu (A), a uľahčenie používania a zabezpečenie právnej istoty pri používaní európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím (B), ktorými sa spoločne riešia zistené výzvy.

Zamietnuté boli aj viaceré ďalšie možnosti, ako napríklad dobrovoľné dohody[30], výber iba určitých služieb[31], harmonizácia vymedzenia kritérií oprávnenosti na posúdenie postavenia osoby so zdravotným postihnutím[32] alebo harmonizácia postupov vydávania príslušných preukazov na úrovni EÚ[33].

Uprednostňovanou možnosťou je kombinácia možnosti politiky A2 (povinný vzor európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím vo všetkých členských štátoch na účely cestovania, ktorý sa týka všetkých sektorov služieb) s možnosťou B2 (povinný vzor európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím).

Možnosť politiky A2 je najúčinnejšia pri uľahčovaní vzájomného uznávania postavenia osoby so zdravotným postihnutím, pokiaľ ide o prístup k službám počas návštevy iného členského štátu, keďže sa ňou zabezpečuje zavedenie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, ktorý sa má používať presne na daný účel, pričom ho možno jednoducho uznávať vo všetkých členských štátoch. Preukazom sa odstráni neistota v prípade poskytovateľov služieb, ktorí musia v súčasnosti overiť, či majú zákazníci postavenie osôb so zdravotným postihnutím, ako aj v prípade osôb so zdravotným postihnutím, ktoré cestujú do iného členského štátu alebo ho navštevujú.

Možnosť politiky B2 je najúčinnejšia pri uľahčovaní uznávania európskeho parkovacieho preukazu. Keďže ide o záväzný legislatívny nástroj, ukladajú sa v ňom povinné minimálne požiadavky na spoločný vzor európskeho parkovacieho preukazu a jeho bezpečnostný formát a prvky. Homogénnejší jednotný formát vnútroštátnych parkovacích preukazov by prispel k zníženiu neistoty osôb so zdravotným postihnutím, pokiaľ ide o uznávanie týchto preukazov, čím by sa im uľahčil život pri cestovaní automobilom v EÚ. Držitelia preukazov by tak mohli cestovať automobilom s istotou, že ich parkovací preukaz bude v zahraničí

---

zastupujúce osoby so zdravotným postihnutím sa do veľkej miery zhodujú na tom, že európsky parkovací preukaz by sa nemal zlúčiť s novým európskym preukazom osoby so zdravotným postihnutím. Na druhej strane však jednotliví respondenti verejnej konzultácie súhlasili s tým, že európsky parkovací preukaz by mal byť súčasťou nového európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, čo môže spôsobiť zámenu „jednotného preukazu“ s „jednotným právnym nástrojom“.

30 Čo by postupom času znamenalo ďalšie odchýlenie od štandardného (fyzického a/alebo digitálneho) formátu preukazu a s tým súvisiace ťažkosti s jeho uznávaním a používaním, ako aj vysokú neistotu pre osoby so zdravotným postihnutím.

31 Čo by znamenalo obrovské administratívne zaťaženie a neriešil by sa tým základný problém rovnakého zaobchádzania s osobami so zdravotným postihnutím bez ohľadu na to, kde bolo ich zdravotné postihnutie posúdené.

32 Čo by presahovalo právomoc EÚ.

33 To isté.

uznaný. Takisto by to viedlo k úspore nákladov dotknutých osôb, keďže by mohli využívať verejné parkovacie miesta vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím.

Uprednostňovaná kombinácia možností politiky by mala mať pozitívny sociálny vplyv a významný pozitívny vplyv na zabezpečenie základných práv v celej EÚ (najmä práva na voľný pohyb, nediskrimináciu a integráciu osôb so zdravotným postihnutím). Vplyv kombinovaných možností politiky na životné prostredie by mal byť pravdepodobne malý a svojím rozsahom zanedbateľný. Na druhej strane by však mali priniesť obmedzený pozitívny digitálny vplyv. Uprednostňované možnosti politiky by nemali mať žiadny závažný vplyv na konkurencieschopnosť a MSP, pričom sa očakávajú len nízke administratívne náklady pre podniky[34].

- **Základné práva**

Návrh by mal pozitívny vplyv[35] na viaceré práva uznané v Charte základných práv Európskej únie.

Znížením neistoty pri uznávaní preukazov osôb so zdravotným postihnutím a parkovacích preukazov v celej EÚ sa umožní účinné uplatňovanie práva na voľný pohyb pre osoby so zdravotným postihnutím pri ceste do iného členského štátu, ako je štát ich pobytu, alebo pri jeho návšteve (článok 45 charty).

Prístup na rovnakom základe a za rovnakých podmienok k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu ponúkaný osobám so zdravotným postihnutím pri službách, aktivitách a zariadeniach, a to aj vtedy, keď sa poskytujú bezodplatne, ako aj k parkovacím podmienkam a vybaveniu vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím pri ceste do iného členského štátu alebo jeho návšteve, by mal byť prínosný pre osoby so zdravotným postihnutím, zabezpečovať ich nezávislosť, začlenenie do spoločnosti a účasť na spoločenskom živote (článok 26 charty).

Návrh prispeje k zásadám nediskriminácie a rovnosti pri prístupe k službám (článok 21 charty). Možnosť využívať osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie či parkovacie podmienky a vybavenie vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím vo všetkých členských štátoch na rovnakom základe ako rezidenti s postavením osôb so zdravotným postihnutím uznaným v danej krajine, a to bez diskriminácie na základe štátnej príslušnosti alebo miesta pobytu, predstavuje dôležitý faktor pri rozhodovaní o využívaní daných služieb.

Zavedenie rámca pravidiel a spoločných podmienok pre európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím prispeje aj k podpore, ochrane a zabezpečeniu rovnakého využívania všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím, ako aj k podpore úcty k ich prirodzenej dôstojnosti. Na druhej strane sa tým zabezpečí účinnejšie a inkluzívnejšie zapojenie osôb so zdravotným postihnutím do života spoločnosti, ako sa to predpokladá v dohovore UNCRPD.

Tento návrh znamená spracúvanie osobných údajov, a najmä údajov týkajúcich sa postavenia držiteľa preukazu ako osoby so zdravotným postihnutím. Spracovanie osobných údajov jednotlivcov vrátane zberu osobných údajov, prístupu k nim a ich používania má vplyv na

[34] Ďalšie podrobnosti pozri v kapitole 6 s názvom Aké sú vplyvy možností politík a v prílohe 5 Kontrola konkurencieschopnosti v správe o posúdení vplyvu [SWD(2023) 289].

[35] Keďže nie sú k dispozícii rozčlenené údaje, v tejto fáze, žiaľ, nie je možné zmerať žiadny vplyv na rodovú rovnosť.

právo na súkromie a právo na ochranu osobných údajov podľa článku 7 a 8 charty. Zásah do týchto základných práv je nevyhnutný a skutočne zodpovedá cieľu všeobecného záujmu uznanému právom Únie.

Pokiaľ ide o právo na ochranu osobných údajov, orgány členských štátov vydávajúce preukazy budú prevádzkovateľmi údajov. Členské štáty by mali pri vykonávaní tejto smernice zabezpečiť, aby sa v ich vnútroštátnych právnych predpisoch stanovili primerané záruky uplatniteľné na spracúvanie osobných údajov, najmä osobných údajov týkajúcich sa postavenia držiteľa preukazu ako osoby so zdravotným postihnutím, v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679[36]. Členské štáty by takisto mali zaistiť bezpečnosť, pravosť a dôvernosť osobných údajov získaných a uchovávaných na účely tejto smernice. Ďalšie bezpečnostné opatrenia týkajúce sa osobných údajov sa môžu stanoviť prostredníctvom vykonávacieho aktu, keď sa stanovia digitálne prvky a digitálny formát. Na účely navrhovanej smernice je potrebné osobné údaje uvádzať len na vydanom fyzickom preukaze a po stanovení jeho formátu a špecifikácií aj na vydanom digitálnom preukaze.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh má veľmi obmedzený vplyv na rozpočet EÚ. Jediné operačné náklady sa vzťahujú na organizovanie zasadnutí výboru a expertnej skupiny, ako aj na podporu kontrol vnútroštátnych transpozičných opatrení, t. j. ide o operačné rozpočtové prostriedky vo výške 0,62 mil. EUR v rámci existujúceho rozpočtového riadka a administratívne výdavky vo výške približne 0,342 mil. EUR ročne. Tieto výdavky budú obsahovať vnútorné prerozdelenie finančných prostriedkov bez navýšenia sumy.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

V prípade schválenia návrhu budú musieť členské štáty do šiestich mesiacoch od nadobudnutia jeho účinnosti oznámiť Komisii orgán (alebo orgány) určený na vydávanie, predlžovanie a zrušenie platnosti európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ako aj podmienky ich vydávania alebo vyhlasovania za neplatné.

Členské štáty budú musieť Komisii oznamovať všetky informácie potrebné na to, aby mohla Komisia pravidelne vypracúvať správy Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o uplatňovaní smernice.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

V návrhu sa nevyžadujú žiadne vysvetľujúce dokumenty na jeho transpozíciu do vnútroštátneho práva.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

V článku 1 sa vymedzuje predmet úpravy.

V článku 2, ktorý sa týka rozsahu pôsobnosti, sa uvádza vecná pôsobnosť a opisuje, ktoré služby, aktivity a zariadenia, a to aj tie, ktoré sa poskytujú bezodplatne, do nej patria.

[36] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

Zdôrazňuje sa v ňom, že členské štáty majú naďalej právomoc posudzovať postavenie osôb so zdravotným postihnutím a vydávať európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím, stanovovať postupy na ich vydávanie pri dodržiavaní spoločných prvkov uvedených v článkoch 6 a 7 a rozhodnúť o tom, či osobám so zdravotným postihnutím, prípadne osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, poskytnúť osobitné výhody alebo osobitné podmienky či preferenčné zaobchádzanie. Takisto sa v ňom objasňuje predmet úpravy vylúčením sociálnych dávok.

Článok 3 obsahuje vymedzenie kľúčových pojmov.

V článku 4 sa uvádzajú prijímatelia, zatiaľ čo v článku 5 sa zabezpečuje rovnaký prístup držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ako aj osôb, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, a to aj tých, ktoré sú uznané za osobných asistentov v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou, k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu.

V článkoch 6 a 7 sa stanovujú formát, postupy a administratívne náležitosti európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím. Týkajú sa zavedenia a platnosti preukazov a stanovujú sa v nich príslušné formáty, ktoré sú uvedené v prílohách. Oboma článkami sa Komisia splnomocňuje prijímať delegované akty, v ktorých stanoví podrobné ustanovenia o digitalizácii preukazov.

V článku 8 sa uvádza možnosť prijať spoločné technické špecifikácie, ktorými sa podrobnejšie určí formát preukazov, ako aj formát budúcich digitálnych prvkov.

V článku 9 sa stanovujú príslušné ustanovenia týkajúce sa dohľadu, dodržiavania predpisov a dostupných informácií o používaní preukazu, a to aj v prípade rizika falšovania alebo podvodu.

V článku 10 sa od členských štátov vyžaduje, aby určili príslušné orgány, ktoré budú preukazy vydávať.

V článkoch 11 a 12 sa stanovujú pravidlá a postupy na vykonávanie delegovania právomoci Komisiou a pre vykonávacie akty stanovené v článkoch 6, 7 a 8.

Články 13 a 14 sa týkajú presadzovania a sankcií, ktoré umožňujú organizáciám zastupujúcim osoby so zdravotným postihnutím a iným subjektom verejného sektora s oprávnenými záujmami prijať aj opatrenia na zabezpečenie súladu so smernicou. Sankcie by mali byť doplnené o nápravné opatrenie, keďže je dôležité odstrániť problémy, ktoré sa vyskytli pri používaní preukazov, a prijať kroky na ich budúce zlepšenie.

Článok 15 obsahuje sprievodné opatrenia týkajúce sa prístupu k informáciám a zlepšovania povedomia, a to vrátane dostupnosti informácií.

Článok 16 sa týka podávania správ a preskúmania, ako aj povinností v prípade prvej správy a následných správ o uplatňovaní smernice.

V článku 17 sa stanovuje, že súčasné odporúčanie o európskom parkovacom preukaze pre osoby so zdravotným postihnutím sa stane zastaraným a prestane sa uplatňovať.

V článkoch 18 a 19 sa stanovuje transpozícia a nadobudnutie účinnosti.

V prílohách I a II sa opisuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a stanovuje ich formát a podoba.

2023/0311 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 53 ods. 1, článok 62, článok 91 a článok 21 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru[1],

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov[2],

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

(1) Európska únia je založená na hodnotách ľudskej dôstojnosti, slobody a dodržiavania ľudských práv a odhodlaná bojovať proti diskriminácii, a to aj z dôvodu zdravotného postihnutia, ako sa to stanovuje v Zmluve o Európskej únii (ďalej len „ZEÚ“), v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a v Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“).

(2) V článku 26 charty Únia uznáva a rešpektuje právo osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia, ktoré sú určené na zabezpečenie ich nezávislosti, sociálnej integrácie a integrácie v zamestnaní a účasti na spoločenskom živote.

(3) Každý občan Únie má základné právo voľne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam stanoveným v zmluvách a v opatreniach prijatých na ich vykonanie.

(4) Podľa Súdneho dvora Európskej únie je poslaním štatútu občianstva Únie byť základným štatútom štátnych príslušníkov členských štátov pri uplatňovaní práva na pohyb a pobyt na území členských štátov, ktorý umožňuje tým štátnym príslušníkom, ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii, aby sa s nimi v rozsahu vecnej pôsobnosti ZFEÚ bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť a bez toho, aby boli dotknuté výnimky výslovne stanovené v tejto súvislosti, z právneho hľadiska zaobchádzalo rovnako.

(5) Únia je zmluvnou stranou Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „dohovor UNCRPD“)[3] a je viazaná jeho ustanoveniami, ktoré tvoria

[1] Ú. v. EÚ C , , s. .
[2] Ú. v. EÚ C , , s. .

neoddeliteľnú súčasť právneho poriadku Únie v rozsahu jej právomocí. Všetky členské štáty sú zmluvnými stranami dohovoru UNCRPD a takisto sú ním viazané v rozsahu svojich právomocí.

(6) Účelom dohovoru UNCRPD je presadzovať, chrániť a zabezpečovať plné a rovnaké užívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich prirodzenej dôstojnosti, a tým aj zabezpečiť ich plné a účinné zapojenie do života spoločnosti a ich zaradenie do spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými. V dohovore UNCRPD sa takisto uznáva dôležitosť potreby prijať primerané opatrenia na zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím.

(7) V Európskom pilieri sociálnych práv vyhlásenom Európskym parlamentom, Radou a Európskou komisiou v Göteborgu 17. novembra 2017[4] sa stanovuje, že každý, okrem iného bez ohľadu na zdravotné postihnutie, má právo na rovnaké zaobchádzanie a rovnosť príležitostí, pokiaľ ide o prístup k tovaru a službám dostupným pre verejnosť (zásada 3). Okrem toho sa v Európskom pilieri sociálnych práv uznáva, že osoby so zdravotným postihnutím majú právo na služby, ktoré im umožnia zapojiť sa do života spoločnosti (zásada 17).

(8) Cieľom smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882[5] (ďalej len „Európsky akt o prístupnosti“) je zlepšiť prístup k výrobkom a službám odstraňovaním prekážok vyplývajúcich z nesúrodých požiadaviek na prístupnosť, ktoré existujú v členských štátoch, a predchádzaním ich vzniku, čím sa prispeje aj k lepšej dostupnosti prístupných výrobkov a služieb na vnútornom trhu vrátane prístupu k určitým verejným službám založeným na webových sídlach a mobilných zariadeniach[6], ako aj zlepší prístupnosť príslušných informácií. V práve Únie sa okrem toho zaručuje právo na nediskrimináciu pri prístupe k doprave, ako aj iné práva, medzi ktoré patrí právo cestujúcich so zdravotným postihnutím a zníženou pohyblivosťou na získanie bezplatnej pomoci pri leteckej[7], železničnej[8], vodnej[9] alebo autobusovej[10] a autokarovej doprave. V práve Únie sa takisto umožňuje, aby členské štáty poskytovali zľavy na platbách alebo užívateľských poplatkoch za spoplatnené cesty/mosty/tunely, ako aj oslobodenie od povinnosti platiť takéto platby alebo

---

3 Rozhodnutie Rady 2010/48/ES z 26. novembra 2009 o uzatvorení Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím Európskym spoločenstvom (Ú. v. EÚ L 23, 27.1.2010, s. 35).

4 Medziinštitucionálne vyhlásenie európskeho piliera sociálnych práv (Ú. v. EÚ C 428, 13.12.2017, s. 10).

5 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 150, 7.6.2019, s. 70).

6 Okrem toho je cieľom smernice (EÚ) 2016/2102 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora zlepšiť prístupnosť webových sídiel subjektov verejného sektora a ich mobilných aplikácií.

7 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 z 5. júla 2006 o právach zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou v leteckej doprave (Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 1).

8 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/782 z 29. apríla 2021 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave (Ú. v. EÚ L 172, 17.5.2021, s. 1).

9 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1177/2010 z 24. novembra 2010 o právach cestujúcich v námornej a vnútrozemskej vodnej doprave, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2006/2004, (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 1).

10 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 181/2011 zo 16. februára 2011 o právach cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 2006/2004 (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 1).

užívateľské poplatky za akékoľvek vozidlo, ktoré používajú alebo vlastnia osoby so zdravotným postihnutím na spoplatnených cestách[11].

(9) Osoby so zdravotným postihnutím môžu podať žiadosť o uznanie postavenia osoby so zdravotným postihnutím na príslušné orgány v členskom štáte, v ktorom majú pobyt, keďže to je v ich kompetencii. Každý členský štát a jeho príslušné orgány majú zavedený postup posudzovania zdravotného postihnutia, ktorý sa medzi jednotlivými členskými štátmi líši. Keď príslušné orgány uznajú postavenie žiadateľa ako osoby so zdravotným postihnutím, vydajú potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný formálny dokument, v ktorom sa uznáva postavenie žiadateľa ako osoby so zdravotným postihnutím.

(10) V dôsledku neuznávania postavenia osôb so zdravotným postihnutím medzi jednotlivými členskými štátmi môžu osoby so zdravotným postihnutím čeliť osobitným ťažkostiam pri uplatňovaní svojho základného práva na voľný pohyb.

(11) Osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sa na dlhšie obdobie presťahujú do iného členského štátu z pracovných, študijných alebo iných dôvodov, okrem prípadov, ak sa v práve členských štátov stanovuje inak alebo ak sa členské štáty dohodli inak, si môžu dať na základe pravidiel platných v danom členskom štáte svoje postavenie osoby so zdravotným postihnutím posúdiť a formálne uznať príslušnými orgánmi v danom inom členskom štáte a môžu získať potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný formálny dokument, v ktorom sa uznáva ich postavenie osoby so zdravotným postihnutím.

(12) Osoby s uznaným postavením osoby so zdravotným postihnutím, ktoré nakrátko vycestujú do iného členského štátu, než v akom majú pobyt, alebo ho navštívia, sa však môžu stretávať s veľkými ťažkosťami pri využívaní výhod v podobe osobitných podmienok a/alebo preferenčného zaobchádzania, ktoré sa v ňom ponúkajú, ak ich postavenie osoby so zdravotným postihnutím nie je uznané v členskom štáte, do ktorého cestujú alebo ktorý navštívia, ak nemajú potvrdenie, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný formálny dokument, v ktorom sa uznáva ich postavenie osoby so zdravotným postihnutím v hostiteľskom členskom štáte.

(13) V tomto prípade sú osoby so zdravotným postihnutím, ktoré cestujú do iného členského štátu alebo iný členský štát navštívia, znevýhodnené pri vykonávaní svojich práv na voľný pohyb v porovnaní s osobami so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi potvrdenia o zdravotnom postihnutí, preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo iného formálneho dokumentu, v ktorom sa uznáva ich postavenie osoby so zdravotným postihnutím v členskom štáte, do ktorého cestujú alebo ktorý navštívia.

(14) Neistotu v ich prípade vytvára aj to, že nevedia, či môže byť ich postavenie osoby so zdravotným postihnutím a formálne dokumenty, v ktorých sa toto postavenie uznáva, uznané pri ceste do iného členského štátu alebo pri jeho návšteve, a ak môže byť uznané, nevedia do akej miery. Osoby so zdravotným postihnutím to teda môže odrádzať od uplatňovania svojho práva na voľný pohyb.

(15) Okrem fyzických a iných prekážok pri prístupe na verejné aj súkromné miesta sú kľúčovým faktorom, ktorý mnohé osoby so zdravotným postihnutím odrádza od

[11] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/362 z 24. februára 2022, ktorou sa menia smernice 1999/62/ES, 1999/37/ES a (EÚ) 2019/520, pokiaľ ide o poplatky za používanie určitej dopravnej infraštruktúry vozidlami.

cestovania[12], vysoké náklady, pretože tieto osoby majú osobitné potreby a môžu potrebovať aj sprevádzajúce alebo asistujúce osoby, a to aj tie, ktoré sú uznané za osobných asistentov v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou, v dôsledku čoho sú ich cestovné náklady vyššie ako v prípade osôb bez zdravotného postihnutia[13]. Neuznanie zdravotného postihnutia v iných členských štátoch môže obmedziť ich prístup k osobitným podmienkam, ako napríklad bezplatný prístup k zľavám na tarifách alebo preferenčné zaobchádzanie, čo má vplyv na ich cestovné náklady, život a rozhodnutia.

(16) Preferenčné zaobchádzanie (ako napríklad osobná asistencia, prioritný prístup atď.), či už ponúkané za odplatu alebo bezodplatne, môže byť pre osoby so zdravotným postihnutím dôležité pri prístupe k rôznym službám, aktivitám alebo zariadeniam a na ich lepšie využitie. V dôsledku neuznania ich postavenia osôb so zdravotným postihnutím a formálnych dokumentov vydaných v iných členských štátoch, v ktorých sa toto zdravotné postihnutie uznáva, v členskom štáte, ktorý navštívia alebo do ktorého cestujú, nemusia mať osoby so zdravotným postihnutím možnosť využívať osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie ponúkané súkromnými prevádzkovateľmi alebo subjektmi verejného sektora v danom členskom štáte držiteľom potvrdenia o zdravotnom postihnutím, preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo iného formálneho dokumentu, v ktorom sa uznáva postavenie osoby so zdravotným postihnutím.

(17) Pilotný projekt týkajúci sa preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorý sa začal v roku 2016 a uskutočňoval sa v ôsmich členských štátoch, jednoznačne preukázal výhody pre osoby so zdravotným postihnutím pri prístupe k službám v oblastiach kultúry, voľného času, športu, a v niektorých prípadoch aj dopravy, a pri podpore ich krátkodobého cezhraničného pohybu v EÚ[14]. Okrem toho obsahoval aj ďalšie príklady služieb, aktivít a zariadení, ktoré ponúkajú osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie osobám so zdravotným postihnutím.

(18) Na základe svojho postavenia osôb so zdravotným postihnutím môžu osoby so zdravotným postihnutím požiadať príslušné orgány v členskom štáte, v ktorom majú pobyt, o vydanie parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, v ktorom sa uznáva ich právo na určité parkovacie podmienky a vybavenie vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. Každý členský štát má zavedený postup, či už na miestnej, regionálnej, alebo vnútroštátnej úrovni, na získanie parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím (alebo pre sprevádzajúce alebo asistujúce osoby, a to vrátane osobných asistentov), ako aj kritériá, ktoré sa musia na jeho získanie splniť.

---

[12] Zistenia zo záverečnej správy vypracovanej na základe prieskumu zameraného na organizácie občianskej spoločnosti na úrovni EÚ; Shaw a Coles, *Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey* (Zdravotné postihnutie, dovolenky a odvetvie cestovného ruchu v Spojenom kráľovstve: predbežný prieskum), 25(3) Tourism Management (2004), s. 397 – 403; Eugénia Lima Devile a Andreia Antunes Moura (2021), *Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process* (Cestovanie ľudí s telesným postihnutím: prekážky a vplyvy pri rozhodovaní).

[13] McKercher a Darcy (2018), *Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities* (Rekonceptualizácia prekážok cestovania v prípade ľudí so zdravotným postihnutím), Tourism Management Perspectives, s. 59 – 66.

[14] Pozri aj záverečnú správu o štúdii, v ktorej sa posudzuje vykonávanie pilotnej akcie týkajúcej sa preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím a súvisiacich výhod, zverejnenú v máji 2021, https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4adbe538-0a02-11ec-b5d3-01aa75ed71a1/language-en.

(19) V odporúčaní Rady 98/376/ES[15] sa stanovuje európsky vzor parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorý uľahčuje uznávanie parkovacích preukazov medzi členskými štátmi. Jeho vykonávanie a začlenenie osobitných vnútroštátnych dodatkov alebo odchýlok od odporúčaného vzoru však viedlo k rozšíreniu rôznych preukazov. To bráni cezhraničnému uznávaniu preukazov medzi jednotlivými členskými štátmi a komplikuje prístup osôb so zdravotným postihnutím k poskytovaným parkovacím podmienkam a vybaveniu vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi parkovacieho preukazu z iných členských štátov. Okrem toho odporúčanie Rady nebolo aktualizované tak, aby sa v ňom zohľadnil prebiehajúci technologický a digitalizačný vývoj. Členské štáty čelia v súvislosti s preukazmi aj problémom s falšovaním a podvodmi, keďže ich formát je zvyčajne pomerne jednoduchý a ľahko sa falšuje a v praxi sa v jednotlivých členských štátoch líši, takže sa ťažko overuje.

(20) S cieľom uľahčiť osobám so zdravotným postihnutím prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu pri službách, aktivitách a zariadeniach v iných členských štátoch, a to aj vtedy, ak sa poskytujú bezodplatne, by sa mali odstrániť zostávajúce prekážky a ťažkosti pri cestovaní do iného členského štátu alebo pri jeho návšteve, ako aj pri parkovacích právach, ktoré sú dôsledkom neuznávania ich postavenia osoby so zdravotným postihnutím a formálnych dokumentov vydaných v iných členských štátoch, v ktorých sa toto postavenie uznáva.

(21) Na uľahčenie uplatňovania práv osôb so zdravotným postihnutím pri krátkodobej ceste do iného členského štátu alebo návšteve iného členského štátu na prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu ponúkanému súkromnými prevádzkovateľmi alebo subjektmi verejného sektora bez diskriminácie na základe štátnej príslušnosti, a to na rovnakom základe ako osobám so zdravotným postihnutím z daného členského štátu, a na uľahčenie využívania dopravy a výhod vyplývajúcich z parkovacích podmienok a vybavenia vyhradených pre osoby so zdravotným postihnutím na rovnakom základe ako v danom členskom štáte je potrebné zaviesť rámec, pravidlá a spoločné podmienky vrátane spoločného štandardizovaného vzoru európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím ako dokladu o uznanom postavení osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím ako dokladu o ich uznanom práve na parkovacie podmienky a vybavenie vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím.

(22) Vzájomné uznávanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím by malo osobám s uznaným postavením osôb so zdravotným postihnutím v niektorom členskom štáte uľahčiť a zaručiť prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu ponúkanému súkromnými prevádzkovateľmi alebo subjektmi verejného sektora v rámci rôznych služieb, aktivít a zariadení, a to aj vtedy, ak sa poskytujú bezodplatne, ako aj prístup k parkovacím podmienkam a vybaveniu vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím, a to na rovnakom základe a za rovnakých podmienok, aké sa poskytujú na základe vnútroštátnych potvrdení, preukazov osôb so zdravotným postihnutím alebo iných formálnych dokumentov, v ktorých sa uznáva postavenie osôb so zdravotným postihnutím, či parkovacích

[15] Odporúčanie Rady zo 4. júna 1998 o parkovacích preukazoch pre osoby so zdravotným postihnutím (Ú. v. ES L 167, 12.6.1998, s. 25), upravené odporúčaním Rady z 3. marca 2008 z dôvodu pristúpenia Bulharskej republiky, Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Rumunska, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky (Ú. v. EÚ L 63, 7.3.2008, s. 43).

preukazov pre osoby so zdravotným postihnutím vydaných príslušnými orgánmi hostiteľskej krajiny.

(23) Okrem parkovacích podmienok a vybavenia predstavujú služby, aktivity a zariadenia, ktorých sa týka táto smernica, najrôznejšie a neustále sa meniace aktivity vrátane aktivít poskytovaných bezodplatne, ktoré ponúkajú subjekty verejného sektora alebo súkromní prevádzkovatelia buď povinne (na základe vnútroštátnych/miestnych pravidiel alebo zákonných povinností), alebo často aj dobrovoľne (najmä súkromní prevádzkovatelia) v rôznych oblastiach politiky, ako sú kultúra, voľný čas, cestovný ruch, šport, verejná a súkromná doprava či vzdelávanie.

(24) Pod osobitnými podmienkami alebo preferenčným zaobchádzaním sa myslí napríklad bezplatný prístup, zľavy na tarifách, zľavy na platbách alebo užívateľských poplatkoch za spoplatnené cesty/mosty/tunely, prioritný prístup, vyhradené sedadlá v parkoch a na iných verejných miestach, bezbariérové sedenie na kultúrnych alebo verejných podujatiach, osobná asistencia, asistenčné zvieratá, asistencia na pláži pri vstupe do vody, podpora (napríklad prístup k informáciám v Braillovom písme, audiosprievodcovia, tlmočenie do posunkového jazyka), poskytovanie pomôcok alebo pomoci, požičanie invalidného vozíka, požičanie plávajúceho invalidného vozíka, získanie turistických informácií v prístupnom formáte, používanie elektromobilov na cestách alebo invalidného vozíka v cyklistických jazdných pruhoch bez pokutovania atď. Parkovacie podmienky a vybavenie zahŕňajú rozšírené alebo vyhradené parkovacie miesta. Vo verejnej doprave sa okrem osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania ponúkaného osobám so zdravotným postihnutím v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou môže, ak je to uskutočniteľné, umožňovať bezplatné cestovanie alebo sedenie vedľa osoby so zdravotným postihnutím asistenčným zvieratám, osobným asistentom alebo iným osobám, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím (alebo zníženou pohyblivosťou) alebo im asistujú.

(25) O vydaní európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím v členskom štáte sa rozhodne podľa tejto smernice a platných postupov a právomoci daného členského štátu v oblasti posudzovania a uznávania postavenia osôb so zdravotným postihnutím a parkovacích práv osôb so zdravotným postihnutím.

(26) Okrem fyzického formátu by mali členské štáty poskytovať aj digitálny preukaz, ak sa formát a špecifikácie stanovili prostredníctvom delegovaných a vykonávacích aktov na návrh Komisie. Takýto návrh by mal vychádzať zo skúseností z minulej a prebiehajúcej práce na európskej úrovni v oblasti digitalizácie potvrdení a dokladov, ako je digitálny COVID preukaz EÚ zriadený podľa nariadenia (EÚ) 2021/953, a mal by umožniť používanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu prostredníctvom európskej peňaženky digitálnej identity[16]. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať možnosť používať buď digitálny, alebo fyzický preukaz, prípadne oba formáty.

(27) Vydanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím je spojené so spracúvaním osobných údajov, a to najmä údajov, ktoré sa týkajú postavenia držiteľa preukazu ako osoby so zdravotným postihnutím, čiže „údajov týkajúcich sa zdravia“

[16] COM(2021) 281final.

v zmysle článku 4 bodu 15 nariadenia (EÚ) 2016/679[17], a predstavuje osobitnú kategóriu osobných údajov v zmysle článku 9 tohto nariadenia. Každé spracúvanie osobných údajov v súvislosti s touto smernicou by malo byť v súlade s platnými právnymi predpismi o ochrane údajov, a najmä nariadením (EÚ) 2016/679. Pri transpozícii tejto smernice by členské štáty mali zabezpečiť, aby vnútroštátne právne predpisy obsahovali primerané záruky uplatniteľné na spracúvanie osobných údajov, najmä osobitné kategórie osobných údajov. Členské štáty by takisto mali zaistiť bezpečnosť, integritu pravosť a dôvernosť údajov získaných a uchovávaných na účely tejto smernice.

(28) Za vydanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím by mal zodpovedať členský štát, v ktorom má osoba obvyklý pobyt v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004[18] a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009[19] a získala posúdenie svojho postavenia ako osoby so zdravotným postihnutím. Držitelia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím by mali mať možnosť používať preukazy počas svojho pobytu v inom členskom štáte.

(29) S cieľom zabezpečiť, aby mali pracovníci so zdravotným postihnutím možnosť účinne a v plnej miere si uplatňovať právo na voľný pohyb a využívať služby, aktivity a zariadenia ponúkané členskými štátmi, a to aj vtedy, ak sa poskytujú bezodplatne, by mal byť európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím, ako aj európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím k dispozícii pracovníkom, ktorí cestujú do iného členského štátu za prácou alebo navštevujú iný členský štát na tento účel.

(30) Predpokladaný rámec vzájomného uznávania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím sa nedotýka právomocí členského štátu v oblasti posudzovania a uznávania postavenia osôb so zdravotným postihnutím a poskytovania osobitných podmienok, ako napríklad bezplatného prístupu, zliav na tarifách alebo preferenčného zaobchádzania, osobám so zdravotným postihnutím a/alebo osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, a to vrátane osobných asistentov. Netýka sa sociálnych dávok, sociálnej ochrany ani sociálnej pomoci, ktoré sa upravujú v článku 24 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES[20].

(31) S cieľom zlepšiť informovanosť a uľahčiť prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu pri cestovaní do iného členského štátu alebo pri jeho návšteve by mali byť všetky relevantné informácie o podmienkach, pravidlách, praxi a postupoch na získanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím

---

17 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

18 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, 30.4.2004, s. 1).

19 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 284, 30.10.2009, s. 1).

20 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77).

a/alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a o ich následnom používaní verejne dostupné pre osoby so zdravotným postihnutím v zrozumiteľnej, komplexnej a používateľsky ústretovej podobe a v prístupných formátoch pri dodržaní príslušných požiadaviek na prístupnosť služieb stanovených v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882. Súkromní prevádzkovatelia alebo subjekty verejného sektora poskytujúce osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie osobám so zdravotným postihnutím by mali takéto informácie osobám so zdravotným postihnutím verejne sprístupňovať v zrozumiteľnej, komplexnej a používateľsky ústretovej podobe a v prístupných formátoch pri dodržaní príslušných požiadaviek na prístupnosť služieb stanovených v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882.

(32) Členské štáty by mali prijať všetky potrebné kroky na zabránenie akémukoľvek riziku falšovania alebo podvodu pri vydávaní európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a mali by aktívne bojovať proti podvodnému používaniu a falšovaniu týchto preukazov.

(33) S cieľom zaistiť riadne uplatňovanie tejto smernice by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, ktorými sa doplní smernica v záujme stanovenia digitálneho formátu európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a zmenia prílohy I a II tak, aby sa upravili spoločné prvky štandardizovaného formátu, formát sa prispôsobil technickému vývoju, zabránilo sa falšovaniu a podvodom a zabezpečila sa interoperabilita.

(34) S cieľom zaistiť jednotné podmienky vykonávania tejto smernice by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci pri stanovovaní spoločných technických špecifikácií, ktorými sa podrobnejšie špecifikujú príslušné formáty európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ich príslušné bezpečnostné a digitálne prvky, ako aj záležitosti súvisiace s interoperabilitou. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011[21].

(35) Členské štáty by mali zabezpečiť existenciu primeraných a účinných prostriedkov na zaistenie dodržiavania tejto smernice, a preto by mali zaviesť primerané nápravné opatrenia vrátane kontrol dodržiavania súladu a administratívnych a súdnych postupov, aby mohli osoby so zdravotným postihnutím, osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, a to vrátane osobných asistentov, ako aj subjekty verejného sektora alebo súkromné združenia, organizácie alebo iné právne subjekty s oprávneným záujmom prijímať opatrenia v mene osoby so zdravotným postihnutím podľa vnútroštátneho práva.

(36) Členské štáty by mali prijať primerané opatrenia a zabezpečiť účinné, primerané a odrádzajúce sankcie pre prípad porušenia alebo nedodržania povinností stanovených v tejto smernici, prípadne práv, ktoré patria do rozsahu jej pôsobnosti. Takéto sankcie môžu zahŕňať administratívne a finančné sankcie, ako sú pokuty alebo vyplatenie náhrady, ako aj iné druhy sankcií.

(37) V tejto smernici sa rešpektujú základné práva a dodržujú zásady uznané najmä chartou. Cieľom tejto smernice je predovšetkým zabezpečiť plné rešpektovanie práv

[21] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia, ktoré sú určené na zabezpečenie ich nezávislosti, sociálnej integrácie a integrácie v zamestnaní a účasti na spoločenskom živote, a podporiť uplatňovanie článku 26 charty.

(38) Keďže ciele tejto smernice, konkrétne posilnenie možností osôb so zdravotným postihnutím pri cestovaní do iných členských štátov alebo návšteve iných členských štátov, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov a z dôvodov rozsahu a dôsledkov opatrenia, ktorým sa zavádza rámec pravidiel a spoločných podmienok, ich preto možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

V tejto smernici sa stanovujú:

a) pravidlá vydávania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím ako dokladu o postavení osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím ako dokladu o práve na parkovacie podmienky a vybavenie vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím s cieľom uľahčiť krátkodobé pobyty osôb so zdravotným postihnutím v inom členskom štáte ako je členský štát ich pobytu, a to tým, že sa im udelí prístup k všetkým osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu pri službách, aktivitách alebo zariadeniach, a to aj vtedy, keď sa poskytujú bezodplatne, prípadne k ponúkaným parkovacím podmienkam a vybaveniu vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím alebo pre osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú vrátane ich osobných asistentov;

b) spoločné vzory európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa vzťahuje na parkovacie podmienky a vybavenie a na všetky situácie, keď súkromní prevádzkovatelia alebo subjekty verejného sektora ponúkajú osobám so zdravotným postihnutím osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie, pokiaľ ide o prístup k týmto službám, aktivitám a zariadeniam:
   - služby v zmysle článku 57 ZFEÚ,
   - služby osobnej dopravy,
   - iné aktivity a zariadenia vrátane tých, ktoré sú poskytované bezodplatne.
2. Táto smernica sa neuplatňuje na:

a) dávky sociálneho zabezpečenia podľa nariadení (ES) č. 883/2004 a (ES) č. 987/2009;

b) osobitné príspevkové alebo nepríspevkové peňažné dávky alebo vecné dávky sociálneho zabezpečenia, sociálnu ochranu alebo zamestnanosť;

c) sociálnu pomoc podľa článku 24 ods. 2 smernice 2004/38/ES.

3. Táto smernica nemá vplyv na právomoc členských štátov pri určovaní podmienok posudzovania a uznávania postavenia osôb so zdravotným postihnutím ani pri udeľovaní práva na parkovacie podmienky a vybavenie vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. Nemá vplyv ani na právomoc členských štátov pri vydávaní potvrdenia, preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo akéhokoľvek iného formálneho dokumentu pre osoby so zdravotným postihnutím na vnútroštátnej, regionálnej či miestnej úrovni.

4. Táto smernica sa nedotýka vnútroštátnych právomocí pri poskytovaní alebo požadovaní osobitných výhod alebo osobitných preferenčných podmienok, ako napríklad bezplatného prístupu, zliav na tarifách alebo preferenčného zaobchádzania pre osoby so zdravotným postihnutím, prípadne, ak sa poskytujú, aj pre osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú vrátane ich osobných asistentov.

5. Touto smernicou nie sú dotknuté práva, ktoré osobám so zdravotným postihnutím alebo osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane ich osobných asistentov, môžu vyplývať z iných ustanovení práva Únie alebo vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa vykonáva právo Únie, vrátane tých, ktorými sa poskytujú osobitné výhody, osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) „občan Únie“ je akákoľvek osoba, ktorá má štátnu príslušnosť členského štátu;

b) „rodinný príslušník občana Únie“ je rodinný príslušník (bez ohľadu na štátnu príslušnosť) občana Únie, ktorý si uplatňuje svoje právo na voľný pohyb v súlade s pravidlami Únie;

c) „osoby so zdravotným postihnutím“ sú osoby s dlhodobým telesným, mentálnym, intelektuálnym alebo zmyslovým postihnutím, ktoré v súčinnosti s rôznymi prekážkami môže brániť ich plnému a účinnému zapojeniu do života spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými;

d) „osobný asistent“ je osoba, ktorá sprevádza osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistuje, pričom je ako taká uznaná v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou;

e) „osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie“ sú konkrétne podmienky vrátane finančných, prípadne diferencované zaobchádzanie pri poskytovaní pomoci a podpory, ako napríklad bezplatného prístupu, zliav na tarifách a prioritného prístupu, ponúkaných osobám so zdravotným postihnutím a/alebo prípadne aj osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, a to vrátane osobných asistentov alebo asistenčných zvierat, uznaných v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou ako také, a to bez

ohľadu na to, či sa poskytujú dobrovoľne alebo sú uložené ako zákonné povinnosti;

f) „parkovacie podmienky a vybavenie“ sú vo všeobecnosti parkovacie miesta vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím, ako aj súvisiace parkovacie výhody, prípadne preferenčné podmienky, poskytované osobám so zdravotným postihnutím, ako napríklad bezplatné parkovanie, zľavy na tarifách, zľavy na platbách alebo užívateľských poplatkoch za spoplatnené cesty/mosty/tunely, prípadne rozšírené parkovacie miesta, a to bez ohľadu na to, či sa poskytujú dobrovoľne alebo sú uložené ako zákonné povinnosti.

Článok 4

Prijímatelia

Táto smernica sa uplatňuje na:

a) občanov Únie a rodinných príslušníkov občanov Únie, ktorých postavenie osôb so zdravotným postihnutím uznali príslušné orgány v členskom štáte ich pobytu, a to potvrdením, preukazom alebo iným formálnym dokumentom vydaným v súlade s vnútroštátnymi právomocami, praxou a postupmi, prípadne aj na osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú vrátane osobných asistentov;

b) občanov Únie a rodinných príslušníkov občanov Únie, ktorých práva na parkovacie podmienky a vybavenie vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím sa uznávajú v členskom štáte ich bydliska, a to na základe parkovacieho preukazu alebo iného dokumentu vydaného v súlade s vnútroštátnymi právomocami, praxou a postupmi, prípadne aj na osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú vrátane osobných asistentov.

Článok 5

Rovnaký prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu a k parkovacím podmienkam a vybaveniu pre osoby so zdravotným postihnutím

1. Členské štáty prijmú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa držiteľom európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím pri ceste do členského štátu, v ktorom nemajú pobyt, alebo pri návšteve takéhoto štátu poskytol prístup na rovnakom základe a za rovnakých podmienok, aké majú osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi potvrdenia o zdravotnom postihnutí, preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo iného formálneho dokumentu, v ktorom sa uznáva ich postavenie osoby so zdravotným postihnutím v danom členskom štáte, k všetkým osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu ponúkanému pri prístupe k službám, aktivitám a zariadeniam uvedeným v článku 2 ods. 1.

2. Členské štáty prijmú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa držiteľom európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím pri ceste do členského štátu, v ktorom nemajú pobyt, alebo pri návšteve takéhoto štátu poskytol prístup na rovnakom základe a za rovnakých podmienok, aké majú v danom členskom štáte držitelia parkovacích preukazov vydaných v danom

členskom štáte, k parkovacím podmienkam a vybaveniu vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím.

3. Ak sa v príslušných ustanoveniach tejto smernice alebo v iných právnych predpisoch Únie nestanovuje inak, členské štáty prijmú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa v prípade, že:

   a) osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie uvedené v odseku 1 tohto článku zahŕňajú priaznivé podmienky pre osoby, ktoré sprevádzajú držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, a to vrátane ich osobných asistentov, alebo osobitné podmienky pre asistenčné zvieratá, tieto priaznivé alebo osobitné podmienky poskytovali na rovnakom základe a za rovnakých podmienok aj osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, a to vrátane osobných asistentov alebo asistenčných zvierat;

   b) parkovacie podmienky a vybavenie uvedené v odseku 2 tohto článku zahŕňajú priaznivé podmienky pre osoby, ktoré sprevádzajú držiteľov európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, a to vrátane osobných asistentov, tieto priaznivé podmienky poskytovali na rovnakom základe a za rovnakých podmienok aj osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, a to vrátane ich osobných asistentov.

KAPITOLA II

EURÓPSKY PREUKAZ OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM A EURÓPSKY PARKOVACÍ PREUKAZ PRE OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Článok 6

Formát, vzájomné uznávanie, vydávanie a platnosť európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím

1. Každý členský štát zavedie európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím na základe spoločného štandardizovaného formátu stanoveného v prílohe I. Členské štáty zavedú do fyzického európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím elektronické digitálne prvky na účely predchádzania podvodom s preukazmi, a to ihneď po stanovení požiadaviek na digitálne prvky z prílohy I zo strany Komisie v technických špecifikáciách uvedených v článku 8. Digitálne pamäťové médium neobsahuje žiadne ďalšie osobné údaje okrem údajov poskytnutých na účely vydania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím v prílohe I.

2. Európske preukazy osôb so zdravotným postihnutím vydané členskými štátmi sa vzájomne uznávajú vo všetkých členských štátoch.

3. Príslušné orgány v členských štátoch vydávajú, obnovujú alebo rušia platnosť európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím v súlade so svojimi vnútroštátnymi pravidlami, postupmi a praxou. Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) 2016/679, členské štáty zaistia bezpečnosť, integritu, pravosť a dôvernosť údajov získaných a uchovávaných na účely tejto smernice. Príslušný orgán zodpovedný za vydanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím sa považuje za prevádzkovateľa uvedeného v článku 4 bode 7 nariadenia (EÚ) 2016/679 a je zodpovedný za spracúvanie osobných údajov. Spolupráca s externými poskytovateľmi služieb nevylučuje zodpovednosť členského štátu, ktorá

môže vyplývať z práva Únie alebo vnútroštátneho práva, za porušenie povinností v súvislosti s osobnými údajmi.

4. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím vydáva alebo obnovuje členský štát bydliska automaticky alebo na žiadosť osoby so zdravotným postihnutím. Vydáva a obnovuje sa v lehote stanovenej v platných vnútroštátnych právnych predpisoch na vydávanie potvrdení o zdravotnom postihnutí, preukazov osôb so zdravotným postihnutím alebo iných formálnych dokumentov, v ktorých sa uznáva postavenie osôb so zdravotným postihnutím.

5. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím sa vydáva ako fyzický preukaz a po prijatí delegovaných aktov uvedených v odseku 7 sa dopĺňa o digitálny formát. Osoby so zdravotným postihnutím majú možnosť používať buď digitálny, alebo fyzický preukaz, prípadne oba formáty.

6. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím platí dovtedy, dokedy platí potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný formálny dokument s najdlhším časom uznania postavenia osoby so zdravotným postihnutím, ktorý bol dotknutej osobe vydaný príslušným orgánom členského štátu na jeho území.

7. Komisia je splnomocnená prijať delegované akty v súlade s článkom 11, ktorými sa doplní táto smernica o stanovenie digitálneho formátu európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, zabezpečí interoperabilita a zmení príloha I tak, aby sa upravili spoločné prvky štandardizovaného formátu a formát sa upravil tak, aby zodpovedal technickému vývoju, zaviedli sa digitálne prvky na účely predchádzania podvodom a falšovaniu, zneužitiu alebo nesprávnemu použitiu a zabezpečila sa interoperabilita.

Článok 7

Formát, vzájomné uznávanie, vydávanie a platnosť európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím

1. Každý členský štát zavedie európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím na základe spoločného štandardizovaného formátu stanoveného v prílohe II. Členské štáty zavedú do fyzického európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím elektronické digitálne prvky na účely predchádzania podvodom s preukazmi, a to ihneď po stanovení požiadaviek na digitálne prvky z prílohy II zo strany Komisie v technických špecifikáciách uvedených v článku 8. Digitálne pamäťové médium neobsahuje žiadne ďalšie osobné údaje okrem údajov poskytnutých na účely vydania európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím v prílohe II.

2. Európske parkovacie preukazy pre osoby so zdravotným postihnutím vydané členskými štátmi sa vzájomne uznávajú vo všetkých členských štátoch.

3. Príslušné orgány v členských štátoch vydávajú, obnovujú alebo rušia platnosť európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím v súlade so svojimi vnútroštátnymi pravidlami, postupmi a praxou. Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) 2016/679, členské štáty zaistia bezpečnosť, pravosť a dôvernosť osobných údajov získaných a uchovávaných na účely tejto smernice. Príslušný orgán zodpovedný za vydanie európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím sa považuje za prevádzkovateľa uvedeného v článku 4 bode 7 nariadenia (EÚ) 2016/679 a je zodpovedný za spracúvanie osobných údajov. Spolupráca

s externými poskytovateľmi služieb nevylučuje zodpovednosť členského štátu, ktorá môže vyplývať z práva Únie alebo vnútroštátneho práva, za porušenie povinností v súvislosti s osobnými údajmi.

4. Európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím vydáva alebo obnovuje členský štát pobytu na žiadosť osôb so zdravotným postihnutím. Vydáva alebo obnovuje sa v primeranom čase od dátumu podania žiadosti, ktorý nesmie prekročiť 60 dní.

5. Členské štáty prijmú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím nahradil všetky existujúce platné parkovacie preukazy vydané v súlade s odporúčaním Rady o parkovacích preukazoch pre osoby so zdravotným postihnutím[22] na vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, a to najneskôr do dd. mm. rr [*dátum uplatňovania tejto smernice*].

6. Európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím sa vydáva alebo obnovuje ako fyzický preukaz a po prijatí delegovaných aktov uvedených v odseku 7 sa dopĺňa o digitálny formát. Osoby so zdravotným postihnutím majú možnosť používať buď digitálny, alebo fyzický preukaz, prípadne oba formáty.

7. Komisia je splnomocnená prijať delegované akty v súlade s článkom 11, ktorými sa doplní táto smernica o stanovenie digitálneho formátu európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, zabezpečí interoperabilita, a to aj prostredníctvom vývoja a zavedenia digitálnych nástrojov, a zmení príloha II tak, aby sa upravili spoločné prvky štandardizovaného formátu a formát sa upravil tak, aby zodpovedal technickému vývoju, umožňoval predchádzanie podvodom a falšovaniu, zneužitiu alebo nesprávnemu použitiu a zabezpečila sa interoperabilita prostredníctvom vývoja a zavedenia digitálnych nástrojov.

KAPITOLA III

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

Článok 8

Spoločné technické špecifikácie

1. Komisia prijme vykonávacie akty, v ktorých sa stanovia spoločné technické špecifikácie na podrobnejšie určenie formátov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ich príslušných bezpečnostných a najmodernejších digitálnych prvkov vrátane ich konkrétneho formátu a údajov v nich obsiahnutých, a to vrátane vhodných bezpečnostných opatrení týkajúcich sa osobných údajov, ako aj záležitosti súvisiace s interoperabilitou, ako sú napríklad spoločné aplikácie EÚ na elektronické čítanie údajov obsiahnutých v elektronických digitálnych prvkoch fyzických preukazov na účely predchádzania podvodom, ale aj na vymedzenie technických špecifikácií digitálneho pamäťového média pre preukazy, napríklad na

[22] Odporúčanie Rady zo 4. júna 1998 (98/376/ES) (Ú. v. ES L 167, 12.6.1998, s. 25) upravené odporúčaním Rady z 3. marca 2008 z dôvodu pristúpenia Bulharskej republiky, Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Rumunska, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky (Ú. v. EÚ L 63, 7.3.2008, s. 43).

účely overenia platnosti preukazov a ich čísel s cieľom skontrolovať ich pravosť, predísť podvodom a falšovaniu a čítať preukazy v jednotlivých členských štátoch, na ich používanie v rámci európskej peňaženky digitálnej identity a na zabezpečenie prístupnosti všetkých údajov uvedených v preukazoch pre osoby so zdravotným postihnutím.

2. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 12 ods. 2

Článok 9

Dohľad, dodržiavanie predpisov, prístupnosť informácií a zlepšovanie informovanosti

1. Členské štáty zverejnia podmienky a pravidlá, prax a postupy týkajúce sa vydávania, obnovovania alebo rušenia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím v prístupných formátoch, a to aj v digitálnych, a na žiadosť aj v asistenčných formátoch požadovaných osobami so zdravotným postihnutím.

2. Členské štáty prijmú primerané opatrenia na zlepšenie informovanosti verejnosti a osôb so zdravotným postihnutím, a to aj v jednoducho prístupnej podobe, o existencii európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a podmienkach na ich získanie, používanie alebo obnovenie.

3. Členské štáty prijmú všetky potrebné kroky na zabránenie riziku podvodov alebo falšovania a aktívne bojujú proti podvodnému používaniu a falšovaniu európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím.

4. Členské štáty prijmú potrebné opatrenia, ktorými sa zabezpečí, že držitelia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím vrátia preukazy príslušnému orgánu, keď prestanú platiť podmienky, na základe ktorých boli vydané.

5. Členské štáty prijmú potrebné opatrenia, ktorými sa zabezpečí, že v prípade, ak na svojom území zistia zneužitie alebo nesprávne použitie preukazov vydaných v inom členskom štáte, budú informované príslušné orgány v členskom štáte, ktoré vydali európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím. Členský štát vydania zabezpečí primerané nadväzujúce činnosti v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou.

6. Členské štáty vykonávajú kontroly dodržiavania predpisov, pokiaľ ide o povinnosti vyplývajúce z európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a zodpovedajúce práva osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi takýchto preukazov, ako aj osôb, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú vrátane ich osobných asistentov.

7. Informácie uvedené v odsekoch 1 a 2 tohto článku sa bezplatne sprístupnia v zrozumiteľnej, komplexnej, používateľsky ústretovej a jednoducho prístupnej podobe, a to aj prostredníctvom oficiálnych webových sídiel súkromných prevádzkovateľov alebo subjektov verejného sektora, ak sú k dispozícii, prípadne inými vhodnými prostriedkami v súlade s príslušnými požiadavkami na prístupnosť služieb stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882.

Článok 10

Príslušné orgány

Do dd. mm. rr [*do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice*] členské štáty oznámia Komisii príslušné orgány poverené vydávaním, obnovovaním a rušením európskych preukazov osoby so zdravotným postihnutím a európskych parkovacích preukazov pre osoby so zdravotným postihnutím.

KAPITOLA IV
DELEGOVANÉ A VYKONÁVACIE PRÁVOMOCI

Článok 11

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 6 ods. 7 a článku 7 ods. 7 sa Komisii udeľuje na neurčitý čas od [*dátum nadobudnutia účinnosti tejto smernice*].
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 6 ods. 7 a článku 7 ods. 7 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom stanovený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 6 ods. 7 a článku 7 ods. 7 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 12

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

KAPITOLA V
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 13

Presadzovanie

1. Členské štáty zabezpečia, aby existovali primerané a účinné prostriedky na zabezpečenie súladu s touto smernicou.

2. Prostriedky uvedené v odseku 1 zahŕňajú:

   a) ustanovenia, podľa ktorých môžu osoby so zdravotným postihnutím začať konanie podľa vnútroštátneho práva na súde alebo príslušnom správnom orgáne v prípade porušenia ich práv podľa tejto smernice a vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa vykonáva táto smernica;

   b) ustanovenia, podľa ktorých subjekty verejného sektora alebo súkromné združenia, organizácie či iné právne subjekty, ktoré majú legitímny záujem na zabezpečení dodržiavania ustanovení tejto smernice, môžu buď v mene osoby so zdravotným postihnutím, alebo na jej podporu a s jej súhlasom v súlade s vnútroštátnym právom a postupmi na súde alebo príslušnom správnom orgáne začať súdne alebo správne konanie stanovené na účely presadzovania plnenia povinností podľa tejto smernice.

Článok 14

Sankcie

1. Členské štáty stanovia pravidlá sankcií uplatniteľných pri porušení vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice a prijmú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania.

2. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce a musia byť doplnené o účinné nápravné opatrenie.

3. Členské štáty Komisii oznámia uvedené ustanovenia najneskôr do dd. mm. rr *[dátum transpozície]* a bezodkladne jej oznámia akékoľvek ich následné zmeny.

Článok 15

Prístup k informáciám

1. Členské štáty zabezpečia, aby súkromní prevádzkovatelia alebo subjekty verejného sektora v prístupných formátoch zverejnili informácie o všetkých osobitných podmienkach alebo preferenčnom zaobchádzaní podľa článku 5.

2. Členské štáty nabádajú súkromných prevádzkovateľov alebo subjekty verejného sektora, aby osobám so zdravotným postihnutím dobrovoľne poskytovali osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie.

3. Informácie uvedené v odseku 1 tohto článku sa bezplatne sprístupnia v zrozumiteľnej, komplexnej, používateľsky ústretovej a jednoducho prístupnej podobe, a to aj prostredníctvom oficiálnych webových sídiel súkromných prevádzkovateľov alebo subjektov verejného sektora, ak sú k dispozícii, prípadne inými vhodnými prostriedkami v súlade s príslušnými požiadavkami na prístupnosť služieb stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882.

Článok 16

Podávanie správ a preskúmanie

1. Do dd. mm. rr [*tri roky po dátume uplatňovania tejto smernice*] a potom každých päť rokov Komisia predkladá Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov správu o uplatňovaní tejto smernice.

2. Vzhľadom na sociálny a hospodársky vývoj je správa zameraná okrem iného na používanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, aby bolo možné posúdiť, či je potrebné preskúmanie tejto smernice.

3. Členské štáty oznámia Komisii na jej žiadosť a dostatočne včas všetky informácie, ktoré Komisia potrebuje na vypracovanie takejto správy.

4. V správe Komisie sa zohľadnia stanoviská osôb so zdravotným postihnutím, hospodárskych zainteresovaných strán a príslušných mimovládnych organizácií vrátane organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím.

Článok 17

Zastaranie odporúčania Rady 98/376/ES

Odporúčanie Rady 98/376/ES sa stáva zastaraným s účinnosťou od dd. mm. rr *[dátum uplatňovania tejto smernice]* a od tohto dátumu sa prestáva uplatňovať.

Článok 18

Transpozícia

1. Členské štáty prijmú a uverejnia najneskôr do dd. mm. rr [*do 18 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tejto smernice*] zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dodržiavanie tejto smernice. Znenie týchto ustanovení bezodkladne oznámia Komisii.

2. Tieto ustanovenia začnú uplatňovať od dd. mm. rr [*30 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice*].

3. Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

Článok 19

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 20

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predseda/predsedníčka	*predseda/predsedníčka*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

Obsah

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY ... 3
1.1. Názov návrhu/iniciatívy ... 3
1.2. Príslušné oblasti politiky ... 3
1.3. Návrh/iniciatíva sa týka: ... 3
1.4. Ciele ... 3
1.4.1. Všeobecné ciele ... 3
1.4.2. Špecifické ciele ... 3
1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv ... 4
1.4.4. Ukazovatele výkonnosti ... 4
1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy ... 4
1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy ... 4
1.5.2. Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty. ... 4
1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti ... 5
1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi ... 6
1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia ... 6
1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy ... 7
1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu ... 7
2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA ... 8
2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ ... 8
2.2. Systémy riadenia a kontroly ... 8
2.2.1. Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly ... 8
2.2.2. Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie ... 8
2.2.3. Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí) ... 8
2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam ... 8
3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY ... 9
3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov ... 9

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky 10
3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky 10
3.2.2. Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov 13
3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky 14
3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom 1
3.2.5. Príspevky od tretích strán 1
3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy 2

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím

1.2. Príslušné oblasti politiky

Práva osôb so zdravotným postihnutím

Prístup k službám, verejnej doprave, aktivitám a zariadeniam pre osoby so zdravotným postihnutím

Voľný pohyb osôb so zdravotným postihnutím

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

☐ **novej akcie**

☐ **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu[59]**

☐ **predĺženia trvania existujúcej akcie**

☒ **zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu**

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

Všeobecným cieľom návrhu je uľahčiť voľný pohyb držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a/alebo európskeho parkovacieho preukazu pri návšteve iného členského štátu alebo pri ceste do iného členského štátu prostredníctvom vzájomného uznávania ich postavenia osôb so zdravotným postihnutím a poskytovania prístupu k službám, aktivitám a zariadeniam alebo parkovacím podmienkam a vybaveniu osobám so zdravotným postihnutím v EÚ na rovnakom základe a za rovnakých podmienok, aké sa poskytujú osobám so zdravotným postihnutím v danom členskom štáte.

1.4.2. Špecifické ciele

Špecifický cieľ č. 1: Cieľom návrhu je poskytnúť držiteľom európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím na rovnakom základe a za rovnakých podmienok prístup v členskom štáte, ktorý navštevujú alebo do ktorého cestujú, k všetkým osobitným preferenčným podmienkam alebo k preferenčnému zaobchádzaniu pri službách, aktivitách a zariadeniach ponúkaným osobám so zdravotným postihnutím.

Špecifický cieľ č. 2: Cieľom návrhu je poskytnúť držiteľom európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím na rovnakom základe

[59] Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

a za rovnakých podmienok prístup v členskom štáte, ktorý navštevujú alebo do ktorého cestujú, k všetkým parkovacím podmienkam a vybaveniu ponúkaným osobám so zdravotným postihnutím alebo vyhradeným pre tieto osoby.

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uveďte, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.

Vyšší počet osôb so zdravotným postihnutím využívajúcich výhody vyplývajúce z osobitných podmienok a/alebo preferenčného zaobchádzania ponúkaného osobám so zdravotným postihnutím pri službách, aktivitách a zariadeniach v rámci návštevy iného členského štátu alebo cesty do iného členského štátu.

Vyšší počet osôb so zdravotným postihnutím, využívajúcich výhody vyplývajúce z parkovacích podmienok a vybavenia ponúkaných osobám so zdravotným postihnutím alebo vyhradených pre tieto osoby pri návšteve iného členského štátu alebo ceste do iného členského štátu.

Vyšší počet osôb so zdravotným postihnutím cestujúcich do iných členských štátov alebo navštevujúcich iné členské štáty.

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

Uveďte ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.

Počet členských štátov, ktoré k uvedenému dňu transponovali smernicu

Počet európskych preukazov osoby so zdravotným postihnutím vydaných v členských štátoch

Počet európskych parkovacích preukazov pre osoby so zdravotným postihnutím vydaných v členských štátoch

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy

Hlavnou požiadavkou, ktorá sa má v krátkodobom horizonte realizovať, je dosiahnuť v priebehu roka 2024 dohodu na legislatívnom návrhu medzi spoluzákonodarcami. Návrh obsahuje [18-mesačnú lehotu] na transpozíciu prijatého právneho aktu členskými štátmi.

V návrhu sa takisto predpokladá prijatie delegovaných a vykonávacích aktov.

1.5.2. Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

Opatrenie na úrovni EÚ je potrebné a opodstatnené na uľahčenie voľného pohybu osôb so zdravotným postihnutím, aby im bolo možné vo všetkých členských štátoch

poskytnúť prístup k osobitným podmienkam a/alebo preferenčnému zaobchádzaniu pri službách, aktivitách a zariadeniach, ako aj k parkovacím podmienkam a vybaveniu, a to na rovnakom základe a za rovnakých podmienok, aké sa poskytujú rezidentom krajiny, ktorú navštívia, a súčasne s tým aj zlepšiť fungovanie jednotného trhu so službami, s aktivitami a so zariadeniami na úrovni EÚ.

Zistený problém má cezhraničný rozmer, ktorý nemôžu vyriešiť členské štáty samostatne. Od zavedenia európskeho parkovacieho preukazu v roku 1998 členské štáty vzor európskeho parkovacieho preukazu upravili o konkrétne dodatky alebo odchýlky, ktoré viedli k vzniku odlišných preukazov v jednotlivých členských štátoch. Okrem toho členské štáty zaznamenávajú problémy s podvodmi a falšovaním preukazov. Ďalej odporúčanie Rady nebolo aktualizované tak, aby sa v ňom zohľadnil prebiehajúci technologický a digitalizačný vývoj.

Hoci pilotný projekt preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím medzi ôsmimi zúčastnenými členskými štátmi fungoval, chýbal mu širší celoeurópsky rozmer, čo vytvára značnú neistotu a nerovnaké zaobchádzanie s osobami so zdravotným postihnutím, ktoré cestujú do iného členského štátu a navštívia ho. Keďže preukaz a jeho vzor z pilotného projektu sú dobrovoľné, časom zrejme vzniknú rovnaké problémy s jeho rôznorodosťou ako v prípade parkovacieho preukazu.

Potreba opatrenia na úrovni EÚ priamo súvisí s cezhraničným charakterom cestovania a s tým súvisiacimi výzvami, ktorým čelia osoby so zdravotným postihnutím pri cestovaní v EÚ, a teda s potrebou zabezpečiť primeraný koordinovaný prístup členských štátov pri uľahčovaní prístupu k preferenčným podmienkam ponúkaným službami, a to na rovnakom základe s rezidentmi jednotlivých krajín. Ak by teda EÚ nezasiahla, súčasné rozdiely vo vnútroštátnych preukazoch osôb so zdravotným postihnutím by sa prehlbovali a neodstránilo by sa ani odlišné zaobchádzanie s osobami so zdravotným postihnutím medzi členskými štátmi, ani neistota, ktorá je tejto situácii vlastná (vrátane právnej neistoty), čo by malo nepriaznivý vplyv na uplatňovanie ich práva na voľný pohyb.

Opatrenie na úrovni EÚ má pridanú hodnotu, keďže sa zavádza vzájomne uznávaný nástroj (európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím), ktorým sa uľahčuje voľný pohyb osôb so zdravotným postihnutím v EÚ a rovnaké zaobchádzanie s nimi pri prístupe k službám, aktivitám a zariadeniam, a to v porovnaní s prístupom rezidentov so zdravotným postihnutím vo všetkých členských štátoch. Z hodnotiacej štúdie pilotného projektu preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím vyplynulo, že v ôsmich členských štátoch zúčastňujúcich sa projektu umožnilo opatrenie na úrovni EÚ vzájomné uznávanie postavenia osôb so zdravotným postihnutím, ktoré by sa nedosiahlo, ak by členské štáty konali samostatne. Vzhľadom na to sa touto intervenciou Európskej komisie prispelo k vykonávaniu európskej stratégie pre oblasť zdravotného postihnutia 2010 – 2020.

1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím vychádza z dvoch nástrojov, ktoré sú už zavedené: z európskeho parkovacieho preukazu a pilotného preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím. **Európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím** bol vytvorený odporúčaním Rady 98/376/ES a zmenený v roku 2008. Uvádza sa v ňom štandardizovaný vzor európskeho parkovacieho preukazu s cieľom zabezpečiť jeho vzájomné uznávanie vo všetkých členských štátoch, čím sa uľahčuje voľný pohyb osôb so zdravotným postihnutím pri ceste

automobilom. Napriek prínosu európskeho parkovacieho preukazu sa jeho používatelia stretávajú pri jeho využívaní s ťažkosťami. V rokoch 2018 až 2022 bolo na platforme SOLVIT predložených približne 260 podnetov týkajúcich sa európskeho parkovacieho preukazu. Tieto sťažnosti sa týkali najmä neistoty, pokiaľ ide o práva, ktoré sa na základe preukazu poskytujú osobám so zdravotným postihnutím pri cestách do iných členských štátov (približne 30 % prípadov), vzájomného uznávania vnútroštátnych parkovacích preukazov vydaných na základe európskeho vzoru (približne 25 % prípadov), ako aj opodstatnenia pokút uložených aj napriek predloženiu európskeho parkovacieho preukazu (približne 12 % prípadov).

Pilotný projekt **preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím**, testovaný po vydaní správy o občianstve EÚ za rok 2013, sa realizoval v rokoch 2016 – 2018 v ôsmich členských štátoch (Belgicko, Cyprus, Estónsko, Fínsko, Taliansko, Malta, Rumunsko a Slovinsko) a zostal zavedený aj po skončení projektu. V rámci pilotného projektu sa poskytuje spoločný formát preukazu na vzájomné dobrovoľné uznávanie postavenia osoby so zdravotným postihnutím v zúčastnených členských štátoch, zavedený v súlade s vnútroštátnymi kritériami alebo pravidlami oprávnenosti na prístup k výhodám a službám v oblastiach kultúry, voľného času, športu a v niektorých krajinách aj dopravy. Ak by sa žiadne opatrenie nezaviedlo, uznávanie vnútroštátnych preukazov osôb so zdravotným postihnutím a potvrdení o zdravotnom postihnutí by zostalo dobrovoľné a obmedzené, pokiaľ ide o preferenčné podmienky pri prístupe k službám, aktivitám a zariadeniam.

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

Návrh je zlučiteľný s Európskym pilierom sociálnych práv, so stratégiou v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím a s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Je zlučiteľný s viacročným finančným rámcom na roky 2021 – 2027.

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

Vykonávanie tohto legislatívneho návrhu si vyžaduje zorganizovanie stretnutí s členskými štátmi o jeho transpozícii, ako aj stretnutí s členskými štátmi o prijatí delegovaných a vykonávacích aktov. Nevyhnutné výdavky na zorganizovanie stretnutí, t. j. cestovné náklady delegátov, sa hradia zo zložky EaSI Európskeho sociálneho fondu plus (priame riadenie).

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

☐ **obmedzené trvanie**

– ☐ v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR

– ☐ Finančný vplyv na viazané rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR a na platobné rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR.

X **neobmedzené trvanie**

– Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od roku 2023 do roku 2027

– a potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu[60]

X **Priame riadenie** na úrovni Komisie

– X prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie

– ☐ prostredníctvom výkonných agentúr

☐ **Zdieľané riadenie** s členskými štátmi

☐ **Nepriame riadenie**, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

– ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,

– ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uveďte),

– ☐ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,

– ☐ subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,

– ☐ verejnoprávne subjekty,

– ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ sú im poskytnuté primerané finančné záruky,

– ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktorým sú poskytnuté primerané finančné záruky,

– ☐ subjekty alebo osoby poverené vykonávaním osobitných akcií v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.

– *V prípade viacerých spôsobov riadenia uveďte v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

Poznámky:

Vplyv návrhu na rozpočet je obmedzený a je možné ho v plnej miere pokryť zo zdrojov, ktoré sú už dostupné vo viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027, a to v prípade zamestnancov aj úverov, keďže sa určili možnosti prerozdelenia prostriedkov.

Aj po roku 2027 sa očakáva veľmi obmedzený vplyv, na ktorý by sa prihliadlo pri vypracúvaní viacročného finančného rámca na obdobie po roku 2027.

[60] Vysvetlenie metód plnenia rozpočtu a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovom sídle BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

Uveďte frekvenciu a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Do [*troch rokov po dátume uplatňovania tejto smernice*] a potom každých päť rokov Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov správu o jej uplatňovaní.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly

Priame riadenie v zmysle článku 62 ods. 1 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách je uprednostňovaným spôsobom, pretože opatrenia bude vykonávať Európska komisia, konkrétne GR EMPL, ktoré zabezpečí koordináciu s členskými štátmi a rôznymi zainteresovanými stranami.

2.2.2. Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie

Kontroly sú súčasťou systému vnútornej kontroly GR EMPL. Na tieto nové činnosti sa bude vzťahovať rovnaký prístup k identifikácii a zmierňovaniu rizík.

2.2.3. Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)

Kontroly sú súčasťou systému vnútornej kontroly GR EMPL. Tieto nové činnosti budú viesť k vzniku nepodstatných dodatočných nákladov na kontroly na úrovni GR.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uveďte existujúce alebo plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie na boj proti podvodom.

Komisia zabezpečí, aby pri vykonávaní financovaných činností boli finančné záujmy Únie chránené uplatňovaním preventívnych opatrení proti podvodom, korupcii a akýmkoľvek iným nezákonným činnostiam prostredníctvom účinných kontrol a vymáhania neoprávnene vyplatených súm a v prípade zistenia nezrovnalostí prostredníctvom účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií. Komisia je oprávnená vykonávať kontroly a overenia na mieste podľa tohto rozhodnutia v súlade s nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi. Európsky úrad pre boj proti podvodom uskutoční v prípade potreby vyšetrovanie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 z 25. mája 1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF).

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo 2b	DRP/NRP[61]	krajín EZVO[62]	kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov[63]	iných tretích krajín	iné pripísané príjmy
	07 02 04 00 – ESF+ zložka EaSI	DRP	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE

61 DRP = diferencované rozpočtové prostriedky / NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.
62 EZVO: Európske združenie voľného obchodu.
63 Kandidátske krajiny a prípadne potenciálni kandidáti zo západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

– ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.

– X Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto operačných rozpočtových prostriedkov:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	Číslo	2b

GR: EMPL			Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**				**SPOLU**
• Operačné rozpočtové prostriedky											
Rozpočtový riadok[64] 07 02 04 00	Záväzky	(1a)			0,560	0,060					**0,620**
	Platby	(2a)			0,060	0,310	0,250				**0,620**
Rozpočtový riadok	Záväzky	(1b)									
	Platby	(2b)									
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov[65]											
Rozpočtové prostriedky pre GR EMPL SPOLU	Záväzky	= 1a + 1b + 3			0,560	0,060					**0,620**
	Platby	= 2a + 2b + 3			0,060	0,310	0,250				**0,620**

64 Podľa oficiálnej rozpočtovej nomenklatúry.

65 Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Záväzky	(4)									
	Platby	(5)									
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		(6)									
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 2b viacročného finančného rámca **SPOLU**	Záväzky	= 4 + 6			0,560	0,060					**0,620**
	Platby	= 5 + 6			0,060	0,310	0,250				**0,620**

Ak má návrh/iniciatíva vplyv na viaceré operačné okruhy, zopakujte oddiel uvedený vyššie:

• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU (všetky operačné okruhy)	Záväzky	(4)									
	Platby	(5)									
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU (všetky operačné okruhy)		(6)									
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 6 viacročného finančného rámca (referenčná suma)	Záväzky	= 4 + 6			0,560	0,060					**0,620**
	Platby	= 5 + 6			0,060	0,310	0,250				**0,620**

Okruh viacročného finančného rámca	**7**	„Administratívne výdavky“

Tento oddiel treba vyplniť s použitím rozpočtových údajov administratívnej povahy, ktoré sa najprv uvedú v prílohe k legislatívnemu finančnému výkazu (príloha 5 k rozhodnutiu Komisie o interných pravidlách plnenia oddielu všeobecného rozpočtu Európskej únie týkajúceho sa Komisie), ktorá sa na účely medziútvarovej konzultácie nahrá do aplikácie DECIDE.

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok **2023**	Rok **2024**	**2025**	**2026**	**2027**			**SPOLU**
GR: EMPL									
• Ľudské zdroje		0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**
• Ostatné administratívne výdavky									
GR EMPL **SPOLU**	Rozpočtové prostriedky	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 7 viacročného finančného rámca **SPOLU**	(Záväzky spolu = Platby spolu)	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**				**SPOLU**
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 7 viacročného finančného rámca **SPOLU**	Záväzky	0,342	0,342	0,902	0,402	0,342				**2,330**
	Platby	0,342	0,342	0,402	0,652	0,592				**2,330**

3.2.2. Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uveďte ciele a výstupy			Rok **2023**		Rok **2024**		Rok **2025**		Rok **2026**		Rok **2027**								**SPOLU**	
			VÝSTUPY																	
⇩	Druh[66]	Priemerné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet spolu	Náklady spolu
ŠPECIFICKÉ CIELE č. 1 a 2[67]																				
– Výstup	Stretnutia s členskými štátmi						4	0,060	4	0,060									8	0,120
– Výstup	Kontrola vnútroštátnych transpozičných opatrení								1	0,250	1	0,250							2	0,500
Špecifický cieľ č. 1 medzisúčet																				
SPOLU							4	0,060	5	0,310	1	0,250							10	0,620

66 Výstupy sú produkty, ktoré sa majú dodať, a služby, ktoré sa majú poskytnúť (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

67 Plánovanými činnosťami sa podporí dosahovanie oboch špecifických cieľov.

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

– ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov

– X Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto administratívnych rozpočtových prostriedkov:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	2023	2024	2025	2026	2027			**SPOLU**
OKRUH 7 viacročného finančného rámca								
Ľudské zdroje	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**
Ostatné administratívne výdavky								
Medzisúčet OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

mimo OKRUHU 7[68] viacročného finančného rámca								
Ľudské zdroje								
Ostatné administratívne výdavky								
Medzisúčet mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	neuvádza sa	neuvádza sa	neuvádza sa	neuvádza sa	neuvádza sa			neuvádza sa

SPOLU	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

[68] Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.1. Odhadovaná potreba ľudských zdrojov

– ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.

– X Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto ľudských zdrojov:

odhady sa vyjadrujú v ekvivalente plného pracovného času

		2023	2024	2025	2026	2027		
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)								
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)		2	2	2	2	2		
20 01 02 03 (delegácie)								
01 01 01 01 (nepriamy výskum)								
01 01 01 11 (priamy výskum)								
Iné rozpočtové riadky (uveďte)								
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)[69]								
20 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového finančného krytia)								
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)								
XX 01 xx **yy zz** [70]	– ústredie							
	– delegácie							
01 01 01 02 (ZZ, DAZ, VNE – nepriamy výskum)								
01 01 01 12 (ZZ, DAZ, VNE – priamy výskum)								
Iné rozpočtové riadky (uveďte)								
SPOLU		**2**	**2**	**2**	**2**	**2**		

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreba ľudských zdrojov bude pokrytá úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonávať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Dvaja zamestnanci platovej triedy AD budú pomáhať pri rokovaniach počas procesu prijímania, organizovať stretnutia s členskými štátmi a podľa potreby vypracúvať vykonávacie a delegované legislatívne akty.
Externí zamestnanci	

69 ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

70 Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

Návrh/iniciatíva:

– X môže byť v plnej miere financovaná prerozdelením v rámci príslušného okruhu viacročného finančného rámca (VFR).

Potrebné rozpočtové prostriedky je možné naplánovať v rámci zložky ESF+ vykonávanej v rámci priameho riadenia na roky 2025 – 2027.

– ☐ si vyžaduje použitie nepridelenej rezervy v rámci príslušného okruhu VFR a/alebo použitie osobitných nástrojov vymedzených v nariadení o VFR.

Vysvetlite, čo sa požaduje, a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky, zodpovedajúce sumy a nástroje, ktorých použitie sa navrhuje.

– ☐ si vyžaduje revíziu VFR.

Vysvetlite, čo sa požaduje, a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy.

3.2.5. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

– ☐ nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami

– X zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	2025	2026	2027					Spolu
krajiny EHP	p.m.	p.m.	p.m.					p.m.
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU	p.m.	p.m.	p.m.					p.m.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

– X Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.

– ☐ Návrh/iniciatíva má tento finančný vplyv na príjmy:

  – ☐ vplyv na vlastné zdroje

  – ☐ vplyv na iné príjmy

  – uveďte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov ☐

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový riadok príjmov:	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy[71]						
		Rok **N**	Rok **N + 1**	Rok **N + 2**	Rok **N + 3**	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)		
Článok …….								

V prípade pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

[71] Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.